werkplein

Oog voor wat écht telt

2e bestuurs-rapportage 2026

inhoudsopgave

Managementsamenvatting **3,4**

Inleiding **5**

Strategisch kader **9**

Organisatie, uitvoering en bredere ontwikkelingen **10**

Inzicht per thema **17**

4.1 Van school naar werk 17

4.2 Statushouders en inburgeraars 18

4.3 Bestaanszekerheid 20

4.4 Participatiewet in Balans 23

4.5 Samenwerken met Werkplein 25

4.6 Inwonerparticipatie 26

Bijlagen **27**

2026

Management-samenvatting

De tweede bestuursrapportage 2026 schetst een breed beeld van de ontwikkelingen binnen het Werkplein en de deelnemende gemeenten. Naast positieve resultaten in de uitvoering en organisatieontwikkeling, vraagt de financiële positie rond de BUIG-budgetten in een aantal gemeenten nadrukkelijk aandacht. De rapportage ontwikkelt zich daarmee verder van verantwoordingsdocument naar bestuurlijk sturingsinstrument voor de gemeenten en het Werkplein zelf.

We zien ook enkele aandachtspunten:

- De BUIG ontwikkelingen in de gemeenten Rucphen, Etten-Leur en Zundert;
- Bestaanszekerheid en de afname van het gebruik van minimaregelingen, en;
- Het verandervermogen van de organisatie.

Positieve ontwikkelingen

Op dit moment werken we aan: verdere versterking van bestaanszekerheid, uitbreiding van passend aanbod voor statushouders en inburgeraars, voorbereiding van beleidsregels en verordeningen in het kader van Participatiewet in Balans, en intensivering van de samenwerking met stevige lokale teams, WVS, ISD Brabantse Wal en partners in de arbeidsmarktregio.

In de uitvoering zijn duidelijke positieve ontwikkelingen zichtbaar. Het aantal plaatsingen in kwartaal 2 2026 ligt hoger dan in kwartaal 2 2025. Voor beschut werk geldt dat er geen wachtlijst is en dat de D6-gemeenten ook boven de landelijke taakstelling plaatsen. Binnen de inburgering wordt het aanbod voor participatie-uren uitgebreid, waardoor beschikbare middelen gerichter worden ingezet voor passende ondersteuning aan inburgeraars, in het bijzonder binnen de Z-route.

De BUIG ontwikkelingen gemeenten Rucphen, Etten-Leur en Zundert

De aandacht blijft nodig voor de bestandsontwikkeling en de financiële ontwikkelingen. Het bestand neemt toe en ligt iets boven de landelijke ontwikkeling. Deze stijging hangt deels samen met de instroom van statushouders. Het Werkplein en de drie gemeenten zijn hierover in gesprek. We bekijken hoe we de geprognotiseerde tekorten zo klein mogelijk kunnen maken. De BUIG-ontwikkeling en de voorgestelde begrotingswijziging vragen om blijvende afstemming met gemeenten.

Bestaanszekerheid en afname van gebruik minimaregelingen

Het bestand stijgt, terwijl het gebruik van de minimaregelingen achterblijft. Dit is niet altijd een positieve ontwikkeling voor de inwoner. De kosten nemen af, maar er wordt ook minder gebruik gemaakt van de bestaande regelingen. Om het gebruik te stimuleren verkennen we onder andere de mogelijkheden van de inzet van de Voorzieningenwijzer. Dit betekent dat alle medewerkers die het gesprek voeren over inkomen de voorzieningenwijzer inzetten in het reguliere contact met zowel nieuwe als bestaande inwoners.

Het verandervermogen van de organisatie

De invoering van De Spreekkamer, zelforganisatie, WegWijzer en datagedreven werken brengen een aanzienlijke veranderopgave met zich mee.
Het Werkplein stuurt hierop bij door ontwikkelingen gefaseerd te implementeren en prioriteit te geven aan kwaliteit van dienstverlening. De ondersteuning aan inwoners blijft daarbij leidend. Dat betekent dat tempo en omvang van veranderingen worden afgestemd op beschikbare capaciteit, uitvoerbaarheid en de mate waarin nieuwe werkwijzen bijdragen aan betere dienstverlening en sturing.

Actuele ontwikkelingen

Andere belangrijke onderwerpen waar we aan werken zijn:

- Beleidsregels en verordeningen in het kader van de Participatiewet in Balans;
- De regionale aanpak van de nieuwe Wet van school naar duurzaam werk;
- De doorontwikkeling van de Z-route, het traject dat inburgeraars met het minste ontwikkelpotentieel volgen;
- De evaluatie van twee functies – de reïntegratieofficier (RIO) en de integraal persoonsgerichte toeleider naar arbeid (IPTA) - die worden ingezet om jongeren op weg te helpen in het Nationaal programma van Roosendaal, en;
- De verdere opbouw van managementinformatie.

Deze onderwerpen bepalen in belangrijke mate de uitvoeringskracht en sturingsmogelijkheden richting 2027.

Inleiding

1.1 Bestuursrapportage Q2 2026

Voor u ligt de tweede bestuursrapportage van 2026. Het Werkplein voert de Participatiewet, Wet Inburgering 2021 en de maatschappelijke participatie en een deel van de armoederegelingen vanuit de gemeenten uit. In deze rapportage blikken we terug op het tweede kwartaal en geven we inzicht in de uitvoering van het Werkprogramma 2026. De rapportage is thematisch opgebouwd en sluit aan bij de programmaplaat 2026 en de strategische doelstellingen 2026–2028.

De programmaplaat is vanaf 2026 opgebouwd rond zes thema's. In deze bestuursrapportage volgen we dezelfde indeling. In hoofdstuk 3 besteden we daarnaast aandacht aan organisatie, uitvoering en bredere ontwikkelingen.

Per thema komen achtereenvolgens de volgende onderdelen aan bod:

1. Het doel van het thema;
2. De stand van zaken aan de hand van indicatoren;
3. Een duiding van de belangrijkste ontwikkelingen;
4. Een praktijkvoorbeeld; dit onderdeel is nog niet voor alle thema's opgenomen;
5. Aandachtspunten en vooruitblik.

1.2 Doorontwikkeling bestuursrapportage in 2026

Het Werkplein is volop in beweging. Ook deze rapportage is nog in ontwikkeling. In de loop van het jaar scherpen we de inhoud verder aan en passen we deze waar nodig aan. Daarnaast willen we de rapportage steeds meer inzetten als sturingsdocument. Daarom voegen we gaandeweg meer informatie en expliciete data toe. U zult merken dat de rapportage stap voor stap meebeweegt met de ontwikkelingen binnen het Werkplein en het sociale domein. Hierdoor kunnen we gemeenteraden nog meer meenemen in de ontwikkelingen.

1.3 Begrotingswijziging 2026

De begroting 2026 is op 1 juli 2025 vastgesteld. In de loop van het jaar hebben zich een aantal wijzigingen voorgedaan die van invloed zijn op de financiële positie van het Werkplein. Dit heeft consequenties voor de bijdragen van gemeenten aan het Werkplein. Hierdoor wordt een begrotingswijziging voorgesteld.

Gemeentelijke bijdrage begroting 2026	Toename bijdrage	Compensatie Rijk	Gemeentelijk beleid	Overig
Programma Werk en Participatie	909.461	897.631	-74.329	86.159
Programma Inkomen	2.047.820	2.047.820		
Programma Inkomensondersteuning	-441.318		-78.557	-362.761
Programma Inburgering	-2.822.997	-2.822.997		
Onderwijsroute	151.748	151.748		
Inburgering Extra taken Vluchtelingenwerk	11.584		11.584	
Leefgeld Oekrainers	293.766	293.766		
Alleenverdienersproblematiek	130.115	130.115		
Implementatie Participatiewet in balans	578.463	578.463		
Voorzieningenwijzer *	-284.005		-284.005	
Sub-totaal programmakosten	574.637	1.276.546	-425.307	-276.602
Bedrijfsvoeringskosten	-656.244	12.874	271.944	-941.062
Totaal	-81.607	1.289.420	-153.363	-1.217.664

** Voorzieningenwijzer: De uitvoeringskosten zijn verplaatst naar de bedrijfsvoeringskosten*

De verwachting voor 2026 is dat de totale lasten met € 81.607 afnemen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2026. In dit bedrag is een compensatie van € 1.289.420 vanuit het Rijk aan de gemeenten verwerkt.

Een groot onderdeel van de compensatie Rijk is het bedrag van € 2.047.820. Het betreft hier het overschot op het nader voorlopige buigbudget. Het nader voorlopig BUIG-budget is het bedrag dat het Rijk in het voorjaar voorlopig aan gemeenten toekent om bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies te betalen, voordat later (in september) het definitieve bedrag wordt vastgesteld.

Dit overschot geldt voor alle zes gemeenten gezamenlijk. Wanneer de rijksbijdrage per gemeente wordt afgezet tegen de verwachte lasten, blijkt dat vier van de zes gemeenten een tekort hebben ten opzichte van de ontvangen rijksbijdrage. Drie van deze vier gemeenten, te weten Etten-Leur, Rucphen en Zundert, hebben hierbij een aanzienlijk tekort. Twee gemeenten laten daarentegen een overschot zien. Met name de gemeente Roosendaal heeft een substantieel overschot ten opzichte van de rijksbijdrage.

Gecompenseerd door het Rijk:

- De verhoging vergoeding begeleidingskosten beschut werk door het Rijk (€ 779.539).
- De vergoeding (€ 118.092) vanuit de nieuwe wet "van school naar duurzaam werk".
- Uitvoering en uitkeringen leefgeld voor Oekraïners.
- Uitvoering en uitkeringen alleenverdienersproblematiek.
- Verlaging bijdrage Wet inburgering vanwege beschikkingen inburgeringsvoorzieningen en onderwijsroute.
- Implementatiemiddelen voor de Participatiewet in Balans.

Factoren op basis van gemeentelijk beleid:

- Plaatsen van inwoners op beschut werk boven de taakstelling (-/- € 74.329).
- Verlaging van de lasten bijzondere bijstand en deelname collectieve ziektekostenverzekering. (-/- € 78.557)
- De extra taken die bij Vluchtelingenwerk zijn belegd (maatschappelijk- en juridisch spreekuur, taalcoaching).
- De uitvoering van de Voorzieningenwijzer en daarbij behorende uitvoeringskosten.

Overige factoren:

- De nieuwe cao voor gemeenten/gemeenschappelijke regelingen voor het jaar 2026.
- Inschalingsverschillen tussen vertrekkende en nieuwe medewerkers.
- De ontvangen rente op onze liquide middelen.

In het bijgevoegde document 'Toelichting begrotingswijziging 2026' wordt een toelichting per programma gegeven.

Het nieuwe werkplein

WAAROM

ONZE DOELEN

Armoede

Samenwerken

Passende ondersteuning

Zelfredzaamheid

Kwaliteiten en talenten benutten

Samen op weg naar een glimlach

Oog voor wat écht telt

WAT

Samenwerkingspartners

Welzijn Jeugd Schuldhulpverlening WVS

Vluchtelingenwerk

Passend bij elkaar

Persoonlijke ondersteuning

Werkgevers

We ontwikkelen de talenten en kwaliteiten van iedereen

Inwoner

Werkplein medewerker

Wmo

Samen in regie

Een vast aanspreekpunt

Vanuit vertrouwen werken

(Financieel) ontzorgen

Zelforganisatie

Informatie op orde

HOE

Écht doen

Ontwikkelen

Leidende principes

Eenvoud

Verantwoordelijkheid

Samenwerken

Écht communiceren

Leren & ontwikkelen

Data inzetten

Strategisch kader

2.1 Gezamenlijke visie

"Wij vertrouwen in de talenten en kwaliteiten van onze inwoners. Daarom stimuleren wij iedereen om deze te ontwikkelen, met als doel werk, en als dat (nog) niet lukt, wel meedoen in de samenleving. Dat doen we samen met de inwoner, collega's en partners op basis van maatwerk."

2.2 Strategische doelstellingen

Gemeenten en Werkplein hebben samen vijf strategische doelstellingen vastgesteld:

- Meer inwoners zijn zelfredzaam
- Meer inwoners krijgen passende ondersteuning
- Minder inwoners leven in armoede
- Werkgevers benutten beter de talenten en kwaliteiten van inwoners
- Meer inburgeraars doen mee naar vermogen

In 2026 werken we vanuit zes thema's. Deze thema's zijn niet één-op-één te koppelen aan de strategische doelstellingen, maar dragen elk bij aan meerdere doelstellingen en ondersteunen zo de realisatie ervan.

Inspanningen	Van school naar werk	Statushouders & inburgeraars	Bestaans-zekerheid	Samenwerken met Werkplein	Participatiewet in balans	Inwoner-participatie
	Projecten WegWijzer	Projecten WegWijzer	Besluit De Voorzieningenwijzer	Versterken WegWijzer		
	Projecten Arbeidsmarkt-regio	Projecten Arbeidsmarkt-regio		Versterken Arbeidsmarkt-regio		
	PMG aanpak (NPR)		Lokale armoede- afspraken (vb pact Etten-Leur)	Afspraken stevige lokale teams		
				Nationaal Programma Roosendaal		
		Aanpak inburgering en statushouders		Implementatie zelforganisatie	Aanpassen regels en systemen	Plan inwonerparticipatie
					Trainen collega's	

Legenda

- Gemeentespecifiek
- intern Werkplein
- Samenwerking

Interne focus Werkplein: Zelforganisatie - Projectmatig werken - Werken met data

Organisatie, uitvoering en bredere ontwikkelingen

3.1 Organisatie

Het Werkplein ontwikkelt zich naar een mensgerichte organisatie, die handelt vanuit vertrouwen en waarbij de inwoner centraal staat. Dat gaat al goed, en wordt elk jaar beter.

Verder bouwen aan de organisatie

In 2026 ligt de nadruk op twee grote thema's: zelforganisatie en werken met data. Meer over zelforganisatie staat in hoofdstuk 4.5.

Werken met data is de naam van het project waarin de bij het Werkplein beschikbare data wordt samengebracht voor analyse- en leerdoeleinden. Het Werkplein werkt met een aantal verschillende administratieve systemen. Voor iedere fase in de inwonerreis hebben we passende software. Maar het gebruik van meerdere systemen maakt het lastig om een totaalbeeld te hebben van onze dienstverlening en hier lering uit te trekken. Daarom wordt deze administratieve data ook verwerkt in PowerBI – een tool van Microsoft waarin de data uit verschillende bronnen samenkomt. Door te leren in welk geval welke aanpak goed werkt versterken we onze dienstverlening. Het aanleggen van de database die nodig is voor PowerBI en het maken van rapportages is veel werk. Datagedreven werken gaat ons meer inzicht, duidelijkheid en analyse mogelijkheden geven in de toekomst.

3.2 Ontwikkeling van inwoners en plaatsingen

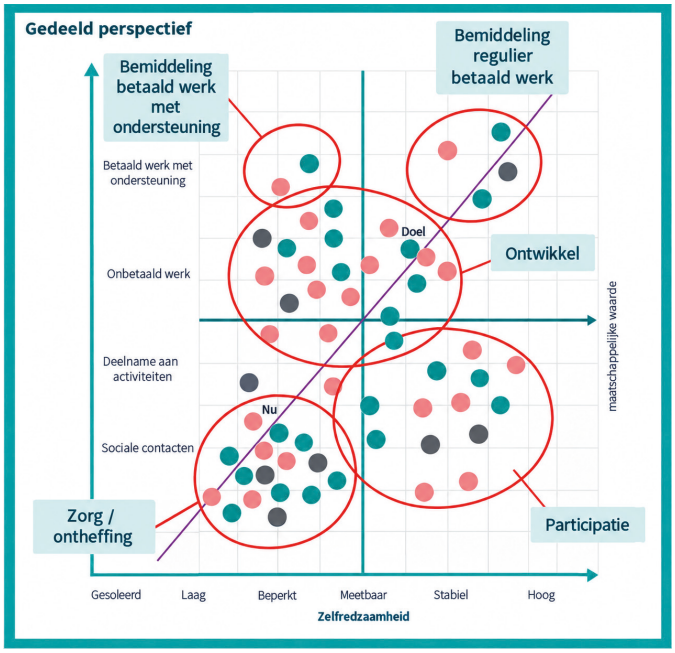
In deze paragraaf schetsen we de ontwikkeling van inwoners binnen de Participatiewet en de resultaten in plaatsingen. Een groot deel van onze doelgroep heeft te maken met complexe problematiek, waardoor uitstroom naar werk op korte termijn (binnen twee jaar) vaak niet haalbaar is. Daarom ligt de focus voor veel inwoners op het zetten van haalbare stappen richting een stabiele leefsituatie en meedoen naar vermogen. Deze ontwikkeling draagt bij aan het bredere welzijn van inwoners en leidt ertoe dat zij op andere leefgebieden minder ondersteuning nodig hebben, zoals zorg of schuldhulpverlening. In deze paragraaf laten we in hoofdlijnen zien hoe het inwonerbestand er bij het Werkplein uitziet. En hoe zich dat vertaalt in plaatsingen op ontwikkeltrajecten, vrijwilligerswerk, regulier betaald werk, banenafspraak en beschut werk.

Indeling naar ontwikkelperspectief

Het Werkplein werkt aan een nieuwe manier om het ontwikkelperspectief van inwoners inzichtelijk te maken. De huidige A-, B- en C-indeling, opgenomen in de bijlage van deze bestuursrapportage, wordt de komende twee jaar stapsgewijs vervangen door een nieuwe visualisatie die beter aansluit bij de situatie en ontwikkeling van inwoners.

Als basis hiervoor gebruiken we sinds 2025 het diagnose-instrument De Spreekkamer. Dit instrument helpt om de situatie van inwoners integraal in beeld te brengen, over verschillende leefgebieden heen. Op basis hiervan bepalen we samen met de inwoner welke ondersteuning, interventies en trajecten het beste aansluiten bij hun ontwikkelperspectief en participatiemogelijkheden. Daarnaast levert De Spreekkamer waardevolle data op waarmee we onze dienstverlening verder kunnen verbeteren.

De nieuwe rapportagevorm maakt gebruik van een assenstelsel waarin zowel de mate van zelfredzaamheid als het participatieniveau van inwoners zichtbaar wordt. Binnen dit model onderscheiden we vijf hoofdgroepen: betaald werk met ondersteuning, regulier betaald werk, ontwikkeling, participatie en zorg/ontheffing. Aan deze indeling worden in de toekomst ook trajecten gekoppeld.

In september is deze werkwijze uitgebreid naar Woensdrecht, Etten-Leur en Rucphen. Op basis van de ervaringen uit deze gemeenten kan eind 2026 een breder en betrouwbaarder beeld van het ontwikkelperspectief van inwoners worden gedeeld met gemeenten en lokale partners. De onderstaande afbeelding geeft een eerste impressie van deze toekomstige rapportagevorm. De positionering van de bollen en cirkels geeft in de toekomst in 1 oogopslag een beeld van de bestandsamenstelling. Onderstaand plaatje is een voorbeeld van hoe het er in de toekomst uit kan zien.

Op weg naar ontwikkeling en werk

Door een veranderende doelgroep is de focus van team Werkpunt & Inburgering aan het verschuiven. Binnen dit team zijn diverse disciplines ondergebracht: vrijwilligerswerk, bemiddeling, inburgering, banenafspraak en beschut werk. De bemiddelaars van Werkpunt vormen de schakel tussen inwoner, ontwikkelaar en werkgever. Aangezien veel inwoners nog niet direct klaar zijn voor regulier werk, ligt de nadruk op het geleidelijk laten kennismaken met de arbeidsmarkt. Dit vergroot de kans op duurzame plaatsingen.

Op weg naar ontwikkeling en werk

Door een veranderende doelgroep is de focus van team Werkpunt & Inburgering aan het verschuiven. Binnen dit team zijn diverse disciplines ondergebracht: vrijwilligerswerk, bemiddeling, inburgering, banenafspraak en beschut werk. De bemiddelaars van Werkpunt vormen de schakel tussen inwoner, ontwikkelaar en werkgever. Aangezien veel inwoners nog niet direct klaar zijn voor regulier werk, ligt de nadruk op het geleidelijk laten kennismaken met de arbeidsmarkt. Dit vergroot de kans op duurzame plaatsingen.

Werkpunt	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni
2025	74	58	69	54	57	52
2026	60	55	70	64	52	62

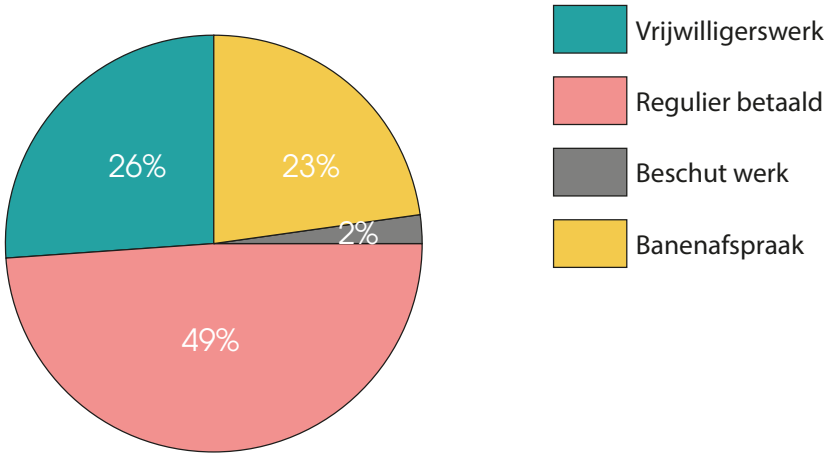
Totaal aantal plaatsingen per maand D6 (regulier, banenafspraak, beschut werk, vrijwilligerswerk)

	Q2 2026	Q2 2025
Banenafspraak	41	32
Beschut werk	4	8
Regulier betaald werk	87	83
Vrijwilligerswerk	46	40

Totaal aantal plaatsingen D6 Q2 per onderdeel

In het eerste halfjaar van 2026 zijn het totaal aantal plaatsingen nagenoeg gelijk; 363 plaatsingen in 2026 versus 364 plaatsingen in 2025.

Kijkend naar specifiek het tweede kwartaal 2026 ten opzichte van een jaar eerder zijn het aantal plaatsingen toegenomen; 178 in 2026 versus 163 in 2025.

Beschut werk

Het Werkplein ondersteunt inwoners op hun weg naar een passende plek op de arbeidsmarkt. Ook als het gaat om inwoners met een indicatie voor beschut werk.

Elke gemeente ontvangt hiervoor jaarlijks een taakstelling en budget. In onze regio is geen wachtlijst: iedere inwoner met een beschut werk-indicatie die kan werken, heeft werk bij WVS of een andere werkgever. Budget is hierbij niet leidend. De D6-gemeenten hebben afgesproken dat ook boven de taakstelling wordt geplaatst.

In het tweede kwartaal van 2026 zijn 9 inwoners werkzaam bij een reguliere werkgever. 24 inwoners zijn boven taakstelling geplaatst.

Beschut werk	(Rijks)taakstelling t/m 2026	Totaal plaatsingen op basis van 31 uur in 2026	Plaatsingen t/m 2025 (aantallen inwoners)
Etten-Leur	27	35,88	42
Halderberge	23	20,71	21
Moerdijk	20	21,81	23
Roosendaal	78	85,56	93
Rucphen	28	19,71	21
Zundert	9	9,48	11
D6	185	193,15	211

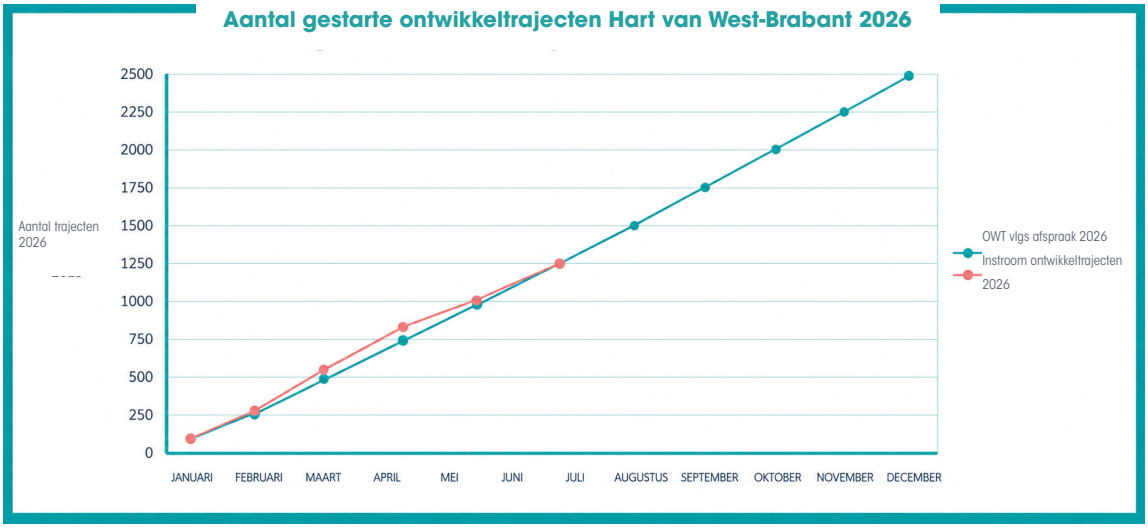
Tabel beschut werk: De rijkstaakstelling rekent met 31 uur per plek. Als alle plaatsingen beschut werk in uren worden bekeken dan zijn er 193,15 (kolom 2) plaatsingen. Kolom 3 geeft weer hoeveel inwoners er geplaatst zijn. Inwoners werken niet precies 31 uur in een beschutte werkplek waardoor het aantal plaatsingen op basis van uren niet overeenkomt met het aantal inwoners dat geplaatst is. Het aantal plaatsingen is inclusief plaatsingen bij reguliere werkgevers.

Ontwikkeltrajecten

De ontwikkeling van inwoners staat voorop met ontwikkeling naar werk als hoogste doel. In WegWijzer hebben we als doel gesteld dat we meer ontwikkeltrajecten dan vorig jaar inzetten. We streven er binnen WegWijzer naar zoveel mogelijk inwoners te ondersteunen met een ontwikkeltraject. Bijvoorbeeld in een leerroute groen, logistiek, schoonmaak, productie, catering of post.

Het accent ligt net als in voorgaande jaren op kwaliteit en minder op kwantiteit. In het eerste half jaar van 2026 zijn 124 inwoners ingestroomd in een ontwikkeltraject bij WVS. Binnen de WegWijzer is afgesproken om het eerste half jaar 128 inwoners te laten

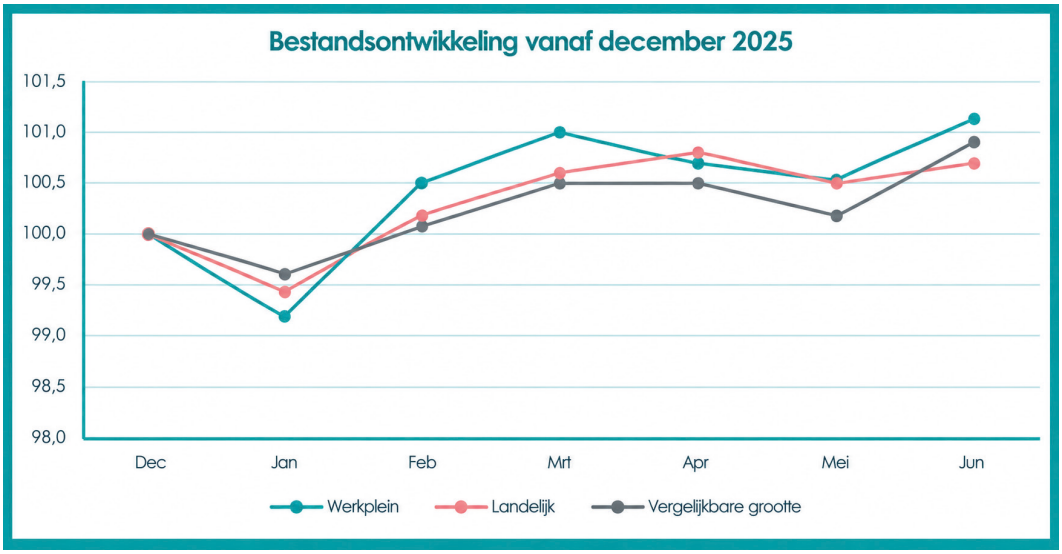
instromen in een ontwikkeltraject. Dit aantal is nagenoeg behaald. Zeker in vergelijking met een jaar geleden, is de instroom gestegen. Door deze grote toestroom is de werkdruk bij WVS aanzienlijk toegenomen. Daarom wordt de capaciteit van traject- en praktijkbegeleiders uitgebreid. Om de kwaliteit van de begeleiding te kunnen blijven waarborgen, zijn nieuwe aanmeldingen tijdelijk vertraagd. Hierdoor is aan het einde van het tweede kwartaal een lichte stagnatie zichtbaar in het aantal plaatsingen. Vanaf september is de capaciteit bij WVS volledig op orde en is de doorlooptijd van nieuwe aanmeldingen terug op het reguliere niveau.

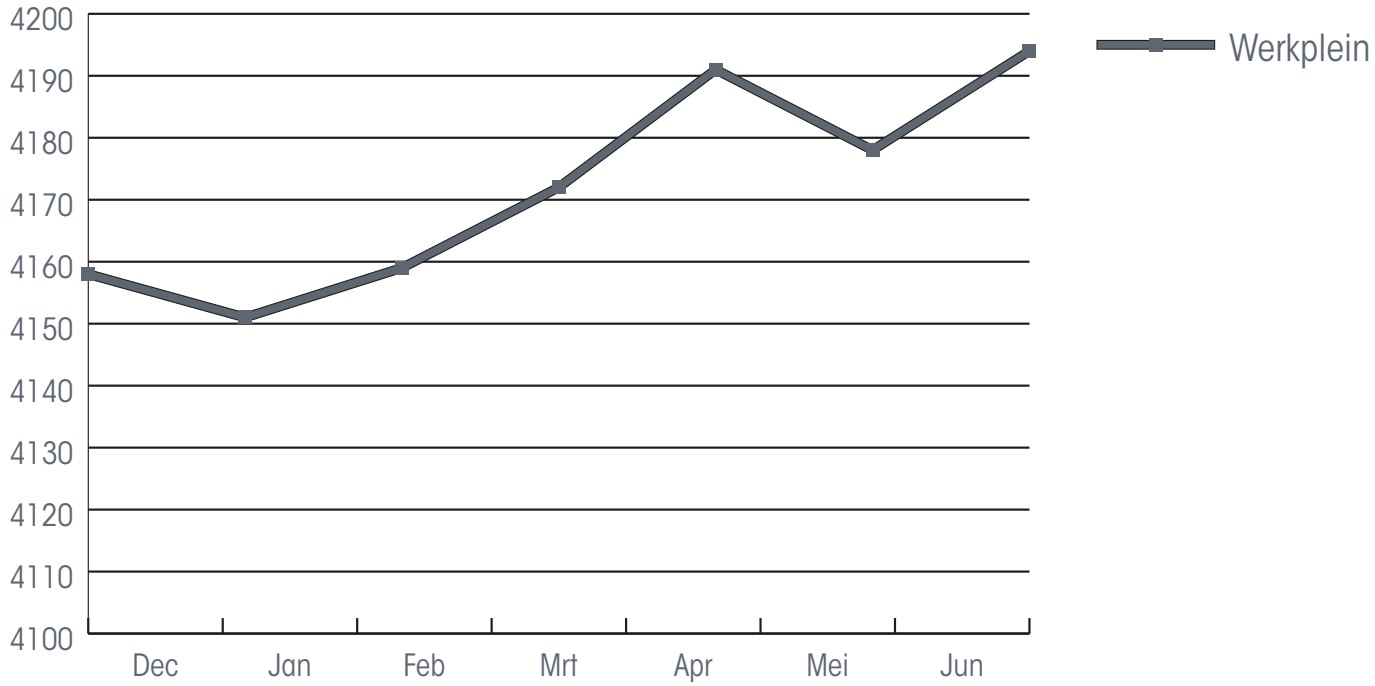

	Q2 2026	Q2 2025
Aantal gestarte ontwikkeltrajecten	124	107

3.3. Bestandsontwikkeling

Sinds december 2025 is het aantal uitkeringsdossiers zowel landelijk als bij het Werkplein toegenomen. De stijging bij het Werkplein ligt iets boven het landelijke gemiddelde en is vooral zichtbaar in Etten-Leur, Rucphen en Zundert. In bijlage 2 wordt per gemeente een toelichting gegeven op de bestandsontwikkeling. Het Werkplein en de betrokken gemeenten zijn hierover in gesprek en onderzoeken welke acties passend zijn. De toename van het totale bestand hangt deels samen met de instroom van inburgeraars en statushouders. Daarnaast zien we dat de ontwikkeling van het BUIG-budget geen gelijke tred houdt met de groei van het bestand. De financiële gevolgen hiervan zijn verwerkt in de eerste begrotingswijziging 2026.

Bestandsontwikkeling - Werkplein totaal

Gemeentelijke projecten per gemeente

Het Werkplein ondersteunt inwoners bij hun ontwikkeling naar werk, maatschappelijke participatie en financiële zelfredzaamheid. Het uitkeringsbestand is de afgelopen jaren complexer geworden. Inwoners die relatief eenvoudig naar werk kunnen worden bemiddeld, zijn vaak al aan het werk of stromen snel uit. Inwoners die langer afhankelijk zijn van een uitkering hebben veelal meerdere hulpvragen. Voor hen is werk niet altijd direct haalbaar en ligt de eerste stap vaak bij een stabiele leefsituatie. Van daaruit kunnen zij zich verder ontwikkelen richting participatie en, waar mogelijk, betaald werk.

Daarvoor voert het Werkplein projecten uit binnen individuele gemeenten, werkgebieden en in D6- of D9-verband. Niet ieder project leidt direct tot uitstroom, maar de projecten brengen inwoners in beweging, vergroten hun zelfredzaamheid en dragen bij aan hun ontwikkeling binnen het brede sociale domein. Zo hebben zij op langere termijn een activerend effect en kunnen zij een betekenisvolle stap vormen in de route naar een glimlach. Een directe daling van het uitkeringsbestand is hierdoor niet te verwachten, maar de projecten leggen wel een basis voor duurzame ontwikkeling. Succesvolle aanpakken worden waar mogelijk breder ingezet. Hieronder staat een overzicht van de belangrijkste projecten en ontwikkelingen.

Werkgebied Rucphen, Etten-Leur en Zundert (REZ)

Binnen het werkgebied REZ wordt gewerkt aan een nieuw oriëntatietraject voor statushouders. Vanaf eind september krijgen deelnemers de mogelijkheid om werkgevers te bezoeken en kennis te maken met verschillende sectoren. Het traject heeft als doel de overgang van inburgering naar werk te verkleinen en de kansen op duurzame participatie te vergroten.

Sinds maart neemt een groep oud-statushouders uit Zundert deel aan een ontwikkeltraject bij WVS. Binnen dit traject werken zij aan het opbouwen van arbeidsritme en het ontwikkelen van werknemersvaardigheden. Op basis van hun individuele mogelijkheden wordt vervolgens bepaald welke vervolgstap passend is. Voor een deel van de deelnemers wordt uitstroom naar regulier werk verwacht. Wanneer betaald werk niet of nog niet haalbaar blijkt, wordt toegewerkt naar een passende vorm van participatie in de gemeente. Hiervoor wordt het lokale netwerk ingezet (denk aan corso).

In Rucphen wordt actief samengewerkt met de gemeentelijke organisatie. Dit biedt mogelijkheden voor het opdoen van werkervaring, taalontwikkeling, netwerkvorming en het versterken van de zelfredzaamheid. Gezamenlijk dragen deze initiatieven bij aan de participatie, ontwikkeling en arbeidsinschakeling van statushouders binnen het werkgebied.

Vanwege de stijging van het uitkeringsbestand zetten we in het werkgebied REZ extra ondersteuning in door Your New Vision. Deze aanpak richt zich op de intensieve begeleiding en ontwikkeling van werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Met deze aanvullende inzet willen we inwoners activeren en ondersteunen bij het zetten van passende ontwikkelstappen. Daarmee beogen we op termijn meer maatschappelijke participatie en, waar mogelijk, uitstroom naar werk te realiseren.

Werkgebied Moerdijk en Halderberge

Het taaltraject 'Praat Slim Nederlands', gericht op oud-statushouders, is na succesvolle pilots in Halderberge uitgegroeid tot een structureel ontwikkelinstrument binnen Werkplein. In het voorjaar is het traject verder uitgerold met een eerste groep deelnemers in de gemeente Moerdijk. We bekijken of dit op termijn voor nog meer gemeenten ingezet kan worden.

Daarnaast organiseren we het netwerkevenement 'Samen op weg - van welkom naar werk' georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst komen partners uit de klantreis van statushouders samen om kennis en ervaringen uit te wisselen en de samenwerking verder te versterken.

Gemeente Roosendaal

Het Werkplein levert een bijdrage aan het Nationaal Programma Roosendaal (NPR), een meerjarig programma gericht op het verbeteren van de leefbaarheid, veiligheid en bestaanszekerheid in de aangewezen focuswijken van de gemeente Roosendaal. De inzet van het Werkplein binnen het NPR betreft een plustaak voor de gemeente Roosendaal en valt buiten de reguliere dienstverlening aan de zes deelnemende gemeenten. Voor deze aanvullende werkzaamheden zijn afzonderlijke financiële middelen beschikbaar gesteld en is extra formatie beschikbaar, zie tabel hieronder. Daarmee wordt geborgd dat de uitvoering van het NPR niet ten koste gaat van de reguliere taken en capaciteit van het Werkplein.

Plustaak Nationaal Programma Roosendaal	2026	2027	2028 e.v.
Interne projectleider NPR	110.533	pm	pm
Preventie met Gezag (PMG)	**330.000**	**280.000**	**280.000**
Re-integratieofficier (RIO)	120.000	120.000	120.000
Integrale Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid (IPTA)	120.000	120.000	120.000
Administratieve taken preventie met gezag (*betaling door gemeente Roosendaal)	40.000	40.000	40.000
Maatwerkbudget	50.000		
Re-integratie	**180.000**	**pm**	**pm**
Gebiedsgericht werken	23.000		
Wegnemen van belemmeringen	22.000		
Deskundigheidsbevordering klantmanagers	45.000		
Gerichte inzet doelgroep	90.000		
Totale inzet Nationaal Programma Roosendaal	620.533	280.000	280.000

Het Werkplein is betrokken bij verschillende initiatieven vanuit het NPR. Zo wordt met FEMpowerment ingezet op empowerment en participatie van alleenstaande moeders met een afstand tot de arbeidsmarkt. Daarnaast loopt het traject Your New Vision, dat zich richt op de begeleiding en ontwikkeling van werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ook wordt gewerkt aan de ontwikkeling van Werkplein als voorportaal van de GGZ, waarbij een gedragswetenschapper ondersteuning biedt aan inwoners die wachten op specialistische hulpverlening.

Hierdoor kunnen ontwikkelmogelijkheden en passende ondersteuning eerder in beeld worden gebracht. Verder wordt geïnvesteerd in de deskundigheidsbevordering van professionals op het snijvlak van het sociaal domein en de strafrechtelijke keten, zodat inwoners met complexe ondersteuningsvragen beter en meer integraal kunnen worden begeleid. Daarnaast zijn voorbereidingen getroffen voor de opening van de nieuwe maatschappelijke opvang in Roosendaal. In aanloop hiernaartoe is intensief samengewerkt met betrokken partners om te komen tot een integrale aanpak voor inwoners die gebruikmaken van maatschappelijke opvang.

Het project Brood en Rozen wordt eveneens voortgezet. Dit project ondersteunt vrouwen die langere tijd niet hebben gewerkt bij het zetten van stappen richting participatie en werk door hen te verbinden met lokale ondernemers en hen te ondersteunen in hun persoonlijke en professionele ontwikkeling. Per 1 januari 2027 start nog één nieuwe ronde van het project.

Samenwerking en ontwikkeling binnen het sociaal domein

Binnen het sociaal domein wordt ingezet op het versterken van samenwerking en kennisdeling. Zo is voor professionals van Jeugd, Schuldhulpverlening, Wmo en Werkplein uit Etten-Leur en Zundert een gezamenlijke bijeenkomst georganiseerd over de Participatiewet in Balans. Daarnaast werken de partners binnen het sociaal domein in Zundert sinds 1 juli vanuit één gezamenlijke locatie, wat bijdraagt aan een meer integrale dienstverlening aan inwoners.

Werkplein is betrokken bij diverse ontwikkelingen binnen het sociaal domein, waaronder Sociale Basis in Beeld in Moerdijk en Halderberge en de ontwikkeling van Stevige Lokale Teams (SLT) in alle gemeenten. Het Werkplein beschouwt de SLT's als een belangrijke ontwikkeling om inwoners integraal, dichtbij huis en vanuit verschillende disciplines te ondersteunen. Het Werkplein participeert actief in de ontwikkeling van de SLT's door kennis en expertise in te brengen op het gebied van inkomen, participatie en re-integratie. Uitgangspunt hierbij is een zo veel mogelijk uniforme werkwijze binnen de zes gemeenten, met ruimte voor maatwerk en vertrouwen. De zes gemeenten kiezen er allen voor om het SLT team een '0-100' opdracht te geven. Dus niet alleen gericht op jeugd, maar ook andere disciplines in het sociaal domein. Uitdaging is dat de gemeenten een wat verschillend tempo lopen in de inrichting van hun SLT's.

Daarnaast werkt het Werkplein samen met Belgische partners om grensarbeid te bevorderen. In oktober vindt hiervoor een regionale werkgeversbijeenkomst plaats in Zundert.

Inzicht per thema

4.1 Thema 1 – Van school naar werk

Doel

Meer jongeren nemen duurzaam deel aan onderwijs, werk of maatschappelijke participatie. Uitval zonder startkwalificatie wordt zoveel mogelijk voorkomen. We gaan voor de doelgroep jongeren uit van inwoners tot 27 jaar. Ook willen we dat minder jongeren in aanraking komen met criminaliteit.

Ontwikkelingen en duiding

Preventieve samenwerking met doorstroompunt en onderwijs

Per 1 januari 2026 is de Wet van school naar duurzaam werk van kracht gegaan. Het doel is om kansengelijkheid te vergroten door jongeren met (risico op) afstand tot de arbeidsmarkt beter te begeleiden bij de overgang van school naar werk en bij het behouden van werk.

In de arbeidsmarktregio maken we afspraken met het Doorstroompunt, het Werkcentrum, de scholen en gemeenten over hoe, wie en waar we jongeren het beste kunnen ondersteunen in hun zoektocht naar betaald werk. Een gezamenlijk voorstel wordt verder uitgewerkt en dit kalenderjaar in besluitvorming gebracht.

PMG aanpak (Preventie Met Gezag)

Per 1 januari 2026 zijn er twee nieuwe functies gestart binnen team Ontwikkeling; de Re-integratie Officier (RIO) en Integrale Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid (IPTA). Dit is een onderdeel van het Nationaal Programma Roosendaal. De RIO werkt voor de leeftijdsgroep tot 35 jaar.

De aanpak richt zich op jongeren met een complexe problematiek. Het doel is om hun situatie te stabiliseren, het bieden van perspectief richting werk, opleiding of participatie en het verminderen van recidive en maatschappelijke uitval. Met als uiteindelijke resultaat een verbetering van het welzijn van de jongere.

IPTA richting op preventie en zet in op vroegsignalering via het Werkplein en netwerkpartners zoals onderwijs, zorg, politie en jongerenwerk om risico's op uitval tijdig te signaleren en escalatie te voorkomen. RIO richt zich op jongeren die terugkeren uit detentie waarbij begeleiding al start wanneer zij nog minimaal drie maanden vastzitten zodat de re-integratie op tijd kan worden voorbereid.

Het Werkplein vervult een centrale rol in de uitvoering en stuurt op instroom, monitoring en samenhang tussen trajecten.

Het eerste half jaar stond in het teken van het in kaart brengen van instanties en organisaties die bij de jongeren betrokken zijn. De jongeren komen in beeld vanuit het zorg- en veiligheidshuis, scholen, jongerenwerk, reclassering en andere maatschappelijke organisaties. Er zijn 24 jongeren in beeld gekomen en begeleid door de RIO en de IPTA coaches. Outreachend werken en vertrouwen opbouwen is één van de belangrijkste pijlers in het eerste half jaar. De intentie is om een jongere in een periode van 9 maanden intensief te begeleiden naar (meer) zelfstandigheid.

Praktijkvoorbeeld

Een 20-jarige jongere met een Poolse achtergrond kwam via een signaal vanuit het Werkplein in beeld bij IPTA. Hij had te maken met meerdere problemen tegelijk: een instabiel inkomen, schulden en een kwetsbare woonsituatie in een omgeving waar middelengebruik aanwezig was.

Vanuit IPTA is integraal ondersteuning geboden op de leefgebieden werk, financiën, wonen en sociaal netwerk. Samen met de jongere is gewerkt aan het vinden van passend werk, het regelen van basisvoorzieningen zoals DigiD en een identiteitsbewijs, en het in kaart brengen van de schulden. Daarnaast is aandacht besteed aan een gezondere sociale omgeving en het creëren van structuur door sport.

Door deze integrale aanpak is gewerkt aan meer stabiliteit, zelfredzaamheid en perspectief op een zelfstandige toekomst. Deze casus laat zien hoe vroegsignalering en gerichte ondersteuning voorkomen dat problemen verder escaleren.

Aandachtspunten en vooruitblik

In het vierde kwartaal van dit jaar wordt gestart met de voorbereiding en uitvoering van een evaluatie van de inzet van de RIO en de IPTA. De precieze aanpak wordt in afstemming met de gemeenten vormgegeven. De uitkomsten van de evaluatie worden vertaald naar conclusies en aanbevelingen, die met de gemeenten worden gedeeld en besproken.

4.2 Thema 2 – Statushouders en inburgeraars

Doel

Statushouders en inburgeraars doen zo snel mogelijk en naar vermogen mee in de samenleving. Daarbij staat een passende combinatie van taalverwerving, participatie, onderwijs en werk centraal.

Het Werkplein ondersteunt inburgeraars hierbij met maatwerk, waarbij rekening wordt gehouden met leerbaarheid, persoonlijke omstandigheden, ontwikkelpotentieel en de fase waarin iemand zich binnen het inburgeringstraject bevindt. Het doel is dat inburgeraars niet alleen voldoen aan de wettelijke inburgeringsplicht, maar ook duurzaam stappen zetten richting zelfredzaamheid, maatschappelijke deelname en, waar mogelijk, betaald werk.

Ontwikkelingen en duiding

Instroom tweede kwartaal 2026

In het tweede kwartaal van 2026 zijn 143 nieuwe inburgeraars ingestroomd onder de Wet Inburgering 2021. Hiervan is 66% statushouder en 34% gezins- of overige migranten. De begeleiding van statushouders is intensiever, mede doordat zij recht hebben op gemeentelijke ondersteuning en vaak een bijstandsuitkering ontvangen, in tegenstelling tot gezinsmigranten.

Gemeente	Instroom in 2e kwartaal 2026	Waarvan statushouders	Waarvan gezins- en overige migranten
Etten-Leur	31	21	10
Halderberge	14	12	2
Moerdijk	25	16	9
Roosendaal	43	25	18
Rucphen	16	13	3
Zundert	14	6	8
Totaal	143	93	50

Instroom nieuwe inburgeraars onder de Wet Inburgering 2021

Totale instroom onder de Wet Inburgering 2021 (1 jan 2022 – 30 juni 2026)

Sinds de invoering van de Wet Inburgering 2021 zijn in totaal 1557 inwoners ingestroomd in een inburgeringstraject binnen het Werkplein-gebied, waarvan 83% statushouder.

Gemeente	Totale instroom tot 31 maart 2026	Waarvan statushouders	Waarvan gezins- en overige migranten
Etten-Leur	330	220	84
Halderberge	173	135	38
Moerdijk	243	184	59
Roosendaal	589	376	213
Rucphen	119	95	24
Zundert	103	71	32
Totaal	1557	1099	458

Totaal instroom inburgeraars vanaf de inwerkingtreding van de nieuwe Wet Inburgering (1 januari 2022)

Verdeling inburgeringsroutes

De meeste inburgeraars volgen de B1-route waarbij het doel is om de Nederlandse taal op B1-niveau te leren en zo snel mogelijk mee te doen via werk of participatie. Een kleiner deel volgt de Z-route. Deze route is voor mensen voor wie de B1-route of de Onderwijsroute te hoog gegrepen is. De nadruk ligt op het leren functioneren in het dagelijks leven in Nederland, het vergroten van de zelfredzaamheid en participatie in de samenleving. De taal wordt doorgaans geleerd tot ongeveer A1-niveau. Daarnaast is er de Onderwijsroute. Deze route is vooral bedoeld voor jongeren en goed leerbare inburgeraars die willen doorstromen naar vervolgonderwijs. Zij volgen een intensief taalschakeltraject en worden voorbereid op mbo-, hbo- of universitair onderwijs.

	B1 route	Z-route	Onderwijsroute
Totaal	56%	32%	12%

Deze cijfers komen overeen met het landelijke gemiddelde waarbij ongeveer 30% in de Z-route zit, 60% in de B1 route en 10% in de Onderwijsroute.

Aandachtspunten en vooruitblik

In het eerste kwartaal is een werkgroep gestart om de huidige werkgeversbenadering voor nieuwe inburgeraars en de inzet van vrijwilligerswerk nader in beeld te brengen. Daarbij is gekeken waar het Werkplein samen met de gemeenten nu staat en welke aanvullende acties nodig zijn om de doelen op dit onderdeel te realiseren. Uit deze verkenning blijkt dat verschillende onderdelen van de werkgeversbenadering al via lopende projecten en samenwerkingsverbanden in gang zijn gezet. De komende periode wordt verder uitgewerkt welke aanvullende inzet nodig is om werkgevers nog gerichter te betrekken bij de participatie en arbeidsinschakeling van nieuwe inburgeraars.

WegWijzer: Ontwikkelen gezamenlijke aanpak voor doelgroep statushouders

Er is een projectgroep samengesteld rondom het ontwikkelen van een gezamenlijke aanpak voor de doelgroep statushouders. De focus van deze werkgroep ligt op de Z-route. Binnen de drie organisaties wordt een traject opgezet waarbij het doel is: alles onder één dak. Statushouders in de Z-route zullen bij WVS zowel hun taaluren als participatie-uren aangeboden krijgen, in samenwerking met onze taalaanbieder Tulp. Naar verwachting gaat de pilot voor deze nieuwe aanpak in het vierde kwartaal van start.

Aanbod participatie-uren

Het aanbod wordt uitgebreid. Naar de pilot uit het Wegwijzer project streven we naar zoveel mogelijk passend aanbod voor elke statushouder. In dit kwartaal zijn wij de samenwerking gestart met Taal ideaal, een stichting die in Halderberge en Moerdijk is gestart met een traject voor vrouwen. Ook zijn we in gesprek met Refugee Team en verwachten in het derde kwartaal met hen het aanbod in participatie-uren uit te breiden.

Met de uitbreiding van dit aanbod lopen we in op de reserves en komt het ook daar terecht waar het hoort; meer passend aanbod voor de inburgeraar.

4.3 Thema 3 – Bestaanszekerheid

Doel

Het verminderen van armoede door inwoners te ondersteunen naar werk en financiële zelfredzaamheid. Hoewel er een breed aanbod aan voorzieningen is bij gemeenten en ketenpartners, wordt dit nog niet altijd optimaal benut of is het onvoldoende zichtbaar. Daarom zet het Werkplein in op het verbeteren van de toegankelijkheid van deze voorzieningen en het bevorderen van maatschappelijke participatie door middel van maatwerk en integrale ondersteuning.

Ontwikkelingen en duiding

Bestaanszekerheid en afname van gebruik minimaregelingen

De bestandsontwikkeling laat een stijgende lijn zien, terwijl het gebruik van minimaregelingen achterblijft. Dit kan betekenen dat inwoners die ondersteuning nodig hebben niet altijd gebruikmaken van de voorzieningen waar zij recht op hebben. Hoewel de exacte oorzaken niet eenduidig zijn vast te stellen, zijn hiervoor verschillende mogelijke verklaringen aan te wijzen.

Bij de collectieve zorgverzekering sluit de daling aan bij een landelijke trend. Ondanks de daling is het bereik wel hoger dan het landelijk gemiddelde. Een minder actieve voorlichting over de regeling in 2025 kan hebben bijgedragen aan de dalende trend. Ook neemt het aantal deelnemers gedurende het jaar af door bijvoorbeeld verhuizingen, overlijden of het niet betalen van premie.

Bij de individuele inkomenstoeslag is in het eerste halfjaar een afname te zien in het aantal vereenvoudigde aanvragen. Met de toenemende inzet van de ambtshalve toekenningen is de verwachting dat minder vereenvoudigde aanvragen worden ingediend. Inwoners die nog geen eerste aanvraag hebben gedaan, maar wel aan de voorwaarden voldoen, worden in het tweede halfjaar aangeschreven om een eerste aanvraag in te dienen. Daardoor kan het verschil over het hele jaar kleiner worden.

Ook de bijzondere bijstand laat een daling zien, met name voor kosten van bewindvoering. Mogelijke verklaringen zijn kortere schuldhulpverleningstrajecten, gewijzigde rechtspraak rondom bewindvoering en een effectievere vroegsignalering van schulden, waardoor inwoners eerder passende ondersteuning ontvangen.

Om het bereik van de regelingen te vergroten, onderzoekt het Werkplein de oorzaken van dit niet-gebruik en zet in op een grotere bekendheid van bestaande regelingen, zoals de collectieve zorgverzekering. Daarnaast onderzoekt het Werkplein hoe de Voorzieningenwijzer structureel onderdeel kan worden van het reguliere contact met inwoners. Daarmee willen we inwoners eerder en beter ondersteunen bij het benutten van beschikbare voorzieningen en het versterken van hun bestaanszekerheid.

Aanvragen levensonderhoud

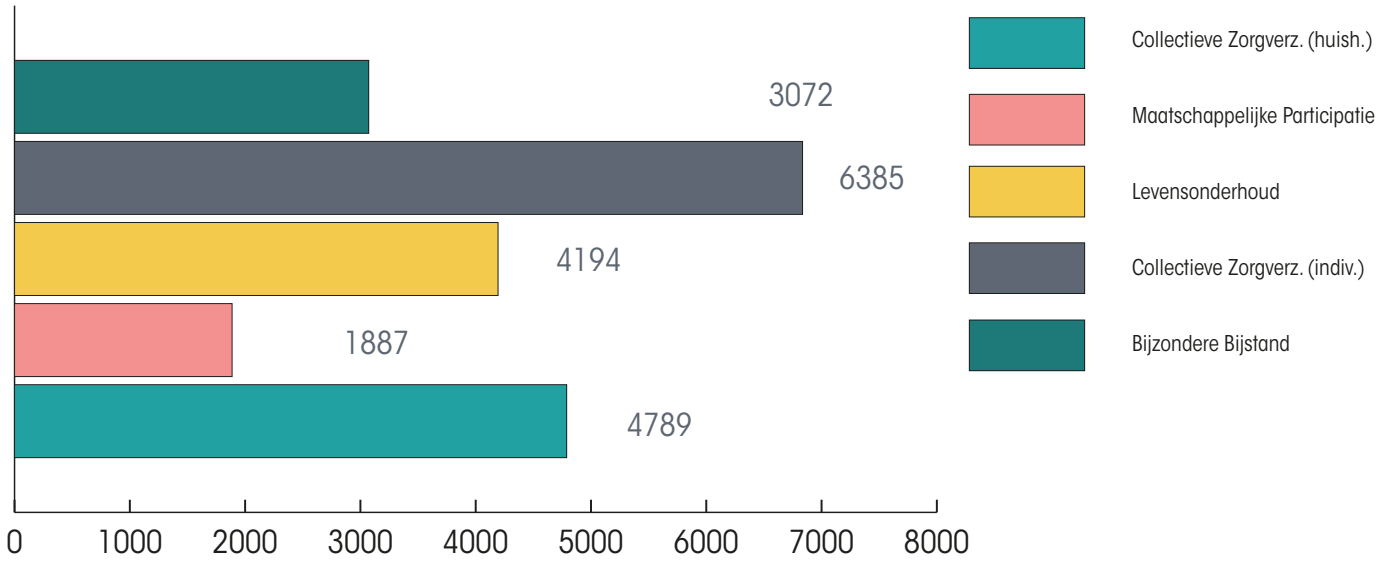
Het aantal aanvragen in het tweede kwartaal van 2025 en 2026 zijn vergelijkbaar. Het percentage wat wordt toegekend is eveneens vergelijkbaar. Het merendeel van de aanvragen eindigt in een toekenning. Redenen om niet toe te kennen kunnen zijn dat er onvoldoende gegevens zijn om een beoordeling te kunnen doen, inwoners blijken geen recht te hebben, of inwoners besluiten om hun aanvraag in te trekken.

	D6		
	Aanvragen	**Waarvan toegekend**	**% toegekend**
2026	279	229	82%
2025	275	228	83%

Aantal aanvragen levensonderhoud ten opzichte van 2025.

Uitkeringsdossiers en minimaregelingen

Onderstaande tabel toont de actuele stand van het aantal uitkeringsdossiers en het gebruik van minimaregelingen per 1 juli 2026.

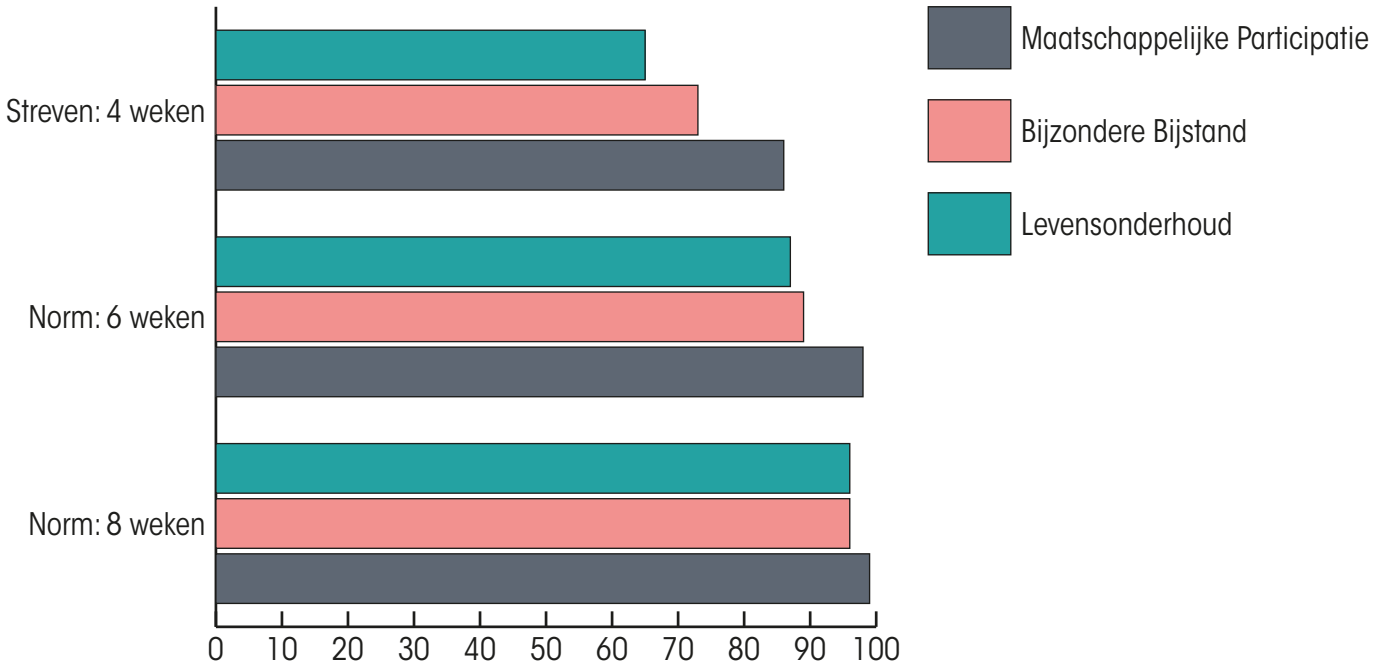

Tabel met cijfers 2026 minimaregelingen

Doorlooptijden aanvragen

Bij het Werkplein vinden we het belangrijk dat inwoners snel rust krijgen over hun inkomen. Daarom streven we ernaar om aanvragen af te handelen binnen vier weken. Soms lukt dit niet. Dit kan bijvoorbeeld zo zijn als aanvragen nog niet compleet zijn. Maar ook de complexiteit van de aanvragen is toegenomen. In het tweede kwartaal van 2026 is:

- 96% tot 99% van de aanvragen binnen de wettelijke termijn afgehandeld.
- In gevallen waarin de afhandeling langer dan 8 weken duurde, was dit het gevolg van het opvragen van aanvullende stukken.

	Streven: 4 weken	Norm: 6 weken	Norm: 8 weken
Levensonderhoud	86%	98%	99%
Bijzondere Bijstand	73%	89%	96%
Maatschappelijke Participatie	65%	87%	96%

Doorlooptijden 2e kwartaal 2026

Inzet van de Voorzieningenwijzer en gebruik minimaregelingen

Met de inzet van de Voorzieningenwijzer ondersteunen we inwoners om beter gebruik te maken van de regelingen en voorzieningen waar zij recht op hebben. Dit draagt bij aan het voorkomen van financiële problemen en ondersteunt inwoners om mee te kunnen doen in de samenleving.

We bekijken momenteel hoe we de inzet van de Voorzieningenwijzer beleggen. Iedere medewerker met inwonercontact brengt de Voorzieningenwijzer standaard ter sprake en ondersteunt, waar passend, bij het verkennen en benutten van beschikbare regelingen met betrekking tot inkomen.

Het gebruik en de opbrengsten van de Voorzieningenwijzer volgen we via de beschikbare managementinformatie. De inzichten die dit oplevert betrekken we bij de verdere besluitvorming over de inzet en doorontwikkeling van dit instrument.

We zien bij bijzondere bijstand een afname op de bijzondere bijstand voor kosten bewindvoering. Landelijk is er sinds 2021 een afname te zien in het aantal lopende dossiers bewindvoering en sinds 2023 is dit stabiel. De afname van de kosten voor bewindvoering hangt mogelijk samen met de verkorting van de looptijd van schuldregelingstrajecten (WSNP en MSNP) van 36 naar 18 maanden per juli 2023. Hierdoor kunnen inwoners sneller schuldenvrij raken en eerder uitstromen uit beschermingsbewind. Een andere wijziging is dat per 2021 bewind vanwege schulden op gedrag alleen nog voor een bepaalde periode ingezet mag worden. Bewindvoering mag wel verlengd worden, maar hiervoor dient er opnieuw een besluit te worden genomen door de rechter. Bewindvoerders vragen de bijzondere bijstand aan voor hun cliënten als dat nodig is. Zij zijn goed op de hoogte van de mogelijkheid om hiervoor bijzondere bijstand aan te vragen.

In 2024 is gestart met de ambtshalve toekenningen voor de Individuele Inkomenstoeslag (IIT). Dit heeft geresulteerd in flinke stijging in het gebruik van deze regeling. Nu in de eerste helft van 2026 zien we een afname in het gebruik hiervan. We zijn nog aan het onderzoeken wat een mogelijke verklaring hiervoor kan zijn.

Regeling Alleenverdienersproblematiek voor de jaren 2025 tot en met 2027

In het tweede kwartaal zijn de ambtshalve toekenningen voor de regeling alleenverdieners opgestart. De ambtshalve toekenningen komen tot stand met behulp van lijsten van de Belastingdienst. In hun lijsten zijn de inwoners opgenomen die in ieder geval recht hebben op een tegemoetkoming voor de alleenverdieners. De inwoners van Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk en Zundert hebben inmiddels hun toekenning en tegemoetkoming ontvangen. Roosendaal en Rucphen volgen in Q3. Deze regeling is tijdelijk en loopt tot en met 31 december 2027.

Gemeente	Prognose aantal huishoudens voor ambtshalve toekenning (*)	Aantal toegekende tegemoetkomingen tot en met Q2 2026	Totaal verstrekt tot en met Q2 2026
Etten_leur	8	8	8.800
Halderberge	15	13	14.300
Moerdijk	10	9	9.900
Roosendaal	38		
Rucphen	7		
Zundert	4	4	4.400
totaal	82	34	37.400

betreft totaal van inwoners op basis van gegevens Belastingdienst en Werkplein

Meewerken aan lokale afspraken over bestaanszekerheid

Om onze inwoners zo goed mogelijk te ondersteunen en meer bestaanszekerheid te bieden werkt het Werkplein samen met verschillende lokale organisaties. Als het nodig is sluiten medewerkers aan bij het ketenoverleg of het Maatschappelijk Steunsysteem (Mass) overleg. Dit overleg is bedoeld om inwoners met complexe problematiek te kunnen ondersteunen en te voorkomen dat zij buiten beeld raken. Medewerkers hebben contact met de gemeente als er ondersteuning nodig is vanuit maatwerkfondsen/doorbraakfondsen. Dit wordt ingezet in uiterste nood en alleen wanneer het Werkplein geen opties heeft om te kunnen ondersteunen.

Aandachtspunten en vooruitblik

In de tweede helft van 2026 worden de nieuwe beleidsregels rechtmatigheid volgens planning vastgesteld. Deze beleidsregels volgen naar aanleiding van de Participatiewet in Balans, die meer ruimte biedt onder andere binnen de onderdelen giften en kostenbesparingen. Daarnaast lopen de voorbereidingen voor een nieuw contract voor de collectieve zorgverzekering, waarbij de mogelijkheden voor een uitgebreider aanbod door het toevoegen van een basispakket worden verkend. Ook wordt gekeken naar vereenvoudiging van het aanvraagproces, zodat inwoners gemakkelijker gebruik kunnen maken van de beschikbare regelingen.

4.4 Thema 4 – Participatiewet in Balans

Doel

Een menselijker uitvoering van de Participatiewet, met vertrouwen, eenvoud en maatwerk als uitgangspunt.

Ontwikkelingen en duiding

Bestaanszekerheid, eenvoud en vertrouwen zijn de belangrijkste pijlers van de Participatiewet in Balans. De wetswijzigingen bieden meer ruimte om rekening te houden met de persoonlijke situatie van inwoners en om maatwerk te leveren. Het Werkplein past daarom niet alleen de regels aan, maar werkt ook verder aan een mensgerichte uitvoering waarin de inwoner centraal staat.

Om medewerkers hierin te ondersteunen en inwoners duidelijkheid te bieden, worden verschillende beleidsregels aangepast. Zo werkt het Werkplein aan een overkoepelende beleidsregel over het recht op bijstand. Daarbij benutten we de ruimte die de Participatiewet biedt zoveel mogelijk, met als doel inwoners meer financiële zekerheid te geven.

Daarnaast bereidt het Werkplein de aanpassing van de beleidsregel Inkomstenvrijlating voor. Per 1 januari 2027 wordt de inkomstenvrijlating vereenvoudigd. De wettelijke percentages en termijnen worden meer gelijkgetrokken en de regeling gaat ook gelden voor jongeren tot 27 jaar. De wet biedt in bepaalde situaties ruimte om de vrijlating te verlengen. Het is daarom van belang dat voor medewerkers en inwoners duidelijk is wanneer hiervan gebruik kan worden gemaakt.

Voor 2027 werkt het Werkplein ook aan een nieuwe re-integratieverordening en een aangepaste afstemmingsverordening. Deze ontwikkelingen hangen samen met de Wet handhaving sociale zekerheid. Dit wetsvoorstel biedt meer ruimte om bij handhaving rekening te houden met de omstandigheden van de inwoner en om een passende reactie te kiezen. Het voorstel is door de Tweede Kamer aangenomen en wordt nog door de Eerste Kamer behandeld. Het moment van inwerkingtreding is daarom nog niet definitief.

Nieuwe re-integratieverordening en maatschappelijke participatie
In de nieuwe re-integratieverordening wordt de ondersteuning breder benaderd. Niet alleen betaald werk telt, maar ook maatschappelijke participatie, ontwikkeling en stabiliteit. Dit is het gedachtegoed van de nieuwe Participatiewet in Balans. De verordening biedt meer ruimte voor maatwerk, eigen initiatief en een integrale blik op de situatie van inwoners. Zo kan de ondersteuning beter aansluiten bij hun mogelijkheden, omstandigheden en perspectief. Tegelijkertijd werkt het Werkplein uit hoe maatschappelijke participatie in de uitvoering vorm krijgt. Daarbij kijken we naar passende vormen van meedoen, de ruimte voor initiatief van inwoners en de ondersteuning die nodig is om stappen te zetten.

Verbinding met zelforganisatie

De bredere beweging van de Participatiewet in Balans krijgt ook vorm in de organisatie van het Werkplein. In de uitvoerende teams werken we toe naar kleinere, zelforganiserende eenheden. Door verantwoordelijkheid en professionele regelruimte bij deze eenheden te leggen, kunnen medewerkers vanuit verschillende disciplines integraal samenwerken en de ondersteuning beter afstemmen op wat een inwoner nodig heeft.

In kwartaal twee organiseerde het Werkplein een organisatie brede bijeenkomst waarin medewerkers elkaar ontmoeten, kennis delen en samen werken aan de ontwikkeling van de organisatie. Tijdens het zogenaamde Werkfestival is aan de hand van persona's een eerste aanzet voor deze werkwijze gemaakt. Daarbij is verkend welke inwoners baat hebben bij intensievere begeleiding vanuit een kleinere caseload en voor welke inwoners een andere vorm van ondersteuning passend is. Dit kan bijvoorbeeld een groepsgerichte aanpak zijn of ondersteuning onder regie van een partnerorganisatie. Zo zetten we de beschikbare capaciteit gericht in en houden we passende ondersteuning en aandacht beschikbaar voor iedere inwoner. De nieuwe verordening, de uitwerking van maatschappelijke participatie en de ontwikkeling naar zelforganisatie versterken

elkaar. Samen dragen zij bij aan een mensgerichte werkwijze vanuit vertrouwen, eenvoud en maatwerk.

Aandachtspunten en vooruitblik

Het Werkplein werkt al enkele jaren aan een cultuurverandering gericht op betere dienstverlening, meer vertrouwen en meer ruimte voor maatwerk. De Participatiewet in Balans versterkt deze beweging. In het tweede kwartaal is daarom niet alleen gewerkt aan de voorbereiding van gewijzigde regels, beleidsregels en verordeningen, maar ook aan de vraag wat deze veranderingen betekenen voor het dagelijks handelen van professionals.

Spoor 3: vakmanschap en handelen volgens de bedoeling

Spoor 3 is van groot belang bij het dagelijks handelen binnen de uitvoering. Een wetswijziging en aangepaste lokale regels zijn ondersteunend, maar leiden niet vanzelf tot een menselijker uitvoering. Het verschil wordt uiteindelijk gemaakt in het contact tussen de inwoner en de professional. Medewerkers moeten de ruimte in de wet herkennen, een situatie breed kunnen beoordelen en hun afweging zorgvuldig kunnen maken en uitleggen. Dit vraagt om kennis van de nieuwe regels, maar ook om vakmanschap, passende hulpmiddelen en een werkomgeving waarin professionals met elkaar kunnen leren en reflecteren.

Daarom richten trainingen zich niet alleen op wat er juridisch verandert, maar vooral op de weg naar een zorgvuldig besluit. Onderwerpen zijn bijvoorbeeld het voeren van het goede gesprek, het wegen van persoonlijke omstandigheden, het benutten van beslisruimte, begrijpelijk motiveren en het voorkomen van onbedoeld nadelige gevolgen. Ook intervisie, casuïstiekbespreking, werkafspraken en praktische handreikingen zijn nodig om het gedachtegoed duurzaam onderdeel te maken van de uitvoering. Tijdens het Werkfestival (de organisatie brede bijeenkomst) is hier aandacht aan besteed en is een eerste aanzet gemaakt voor gezamenlijke waarden die richting geven aan het handelen. De implementatie van fase 2 en fase 3 loopt en wordt benut om deze ontwikkeling verder te verbinden aan processen, systemen en de inrichting van de dienstverlening.

4.5 Thema 5 – Samenwerken met Werkplein

Doel

Effectieve samenwerking met partners. Zowel horizontaal in het sociaal domein, als verticaal in de participatieketen. Hiermee bedoelen we de samenwerking met onder andere Wmo, Jeugd, schuldhulpverlening en onderwijs. In de participatieketen werken we nauw samen met ISD Brabantse Wal en ontwikkelbedrijf WVS. In het eerste kwartaal van 2026 zijn de projectleiders aangesteld, de projectgroepen geformeerd en is er een aftrap geweest van de diverse projecten.

Ontwikkeling en duiding Zelforganisatie

Het Werkplein is druk met de voorbereidingen op implementatie van zelforganisatie. Dit is een manier van werken, waarbij professionals veel regelruimte krijgen om te handelen in het belang van de inwoner. Medewerkers met inwonercontact vanuit verschillende disciplines worden ingedeeld in eenheden. In mei is met de medewerkers geoefend in zelforganisatie. Op dit moment wordt de ondersteunende structuur nader uitgewerkt.

Stevige lokale teams

In hoofdstuk 3.3, onderdeel 'projecten per gemeente' worden een toelichting gegeven op de samenwerking tussen het Werkplein en de Stevige Lokale Teams (SLT).

Nationaal programma Roosendaal (NPR)

In hoofdstuk 3.3, onderdeel 'projecten per gemeente' worden de onderdelen van het NPR benoemd.

WegWijzer

Onder de noemer WegWijzer werken we nauw samen met ISD Brabantse Wal en WVS aan het verstevigen van de samenwerking en dienstverlening aan inwoners. Er lopen diverse projecten en die zijn gericht op maatwerk door meer opstap- en vangnetbanen, meer doelgroepspecifieke aanpakken zoals de pilot Z-route (inburgering), het ontwikkelen van een gezamenlijke aanpak op bemiddeling naar werk en het nog beter in beeld krijgen van onze inwoners.

In het eerste kwartaal van 2026 zijn de projectleiders aangesteld, de projectgroepen geformeerd en is er een aftrap geweest van de diverse projecten.

In het najaar worden de projecten passende nazorg bij elke plaatsing, maximale arbeidsparticipatie voor inwoners en de ontwikkeling eenduidige diagnose opgepakt.

Voor de behaalde kwalitatieve en kwantitatieve resultaten verwijzen wij u naar de Monitor WegWijzer kwartaal 2 www.wegwijzerwestbrabant.nl

Arbeidsmarktregio

Landelijk wordt nadruk gelegd op de ontwikkeling van arbeidsmarktregio's. Hierin wordt samenwerking gezocht tussen uitvoeringsorganisaties in de Participatiewet, onderwijs, UWV en werkgevers. Onze zes gemeenten maken deel uit van de arbeidsmarktregio West-Brabant, met gemeente Breda, de Brabantse Wal gemeenten en de Dongemond gemeenten.

Met de gemeenten, ISD Brabantse Wal en WVS is het Werkplein bezig een gezamenlijk beeld te vormen op de aansluiting en samenwerking in de arbeidsmarktregio.

4.6 Thema 6 – Inwonerparticipatie

Doel

Inwoners meer stem geven in onze dienstverlening.

Ontwikkeling en duiding

Onze ambitie is om inwoners meer gelegenheid te geven om invloed uit te oefenen op onze dienstverlening. Door onder meer het ophalen van feedback en het meer in positie brengen van de Adviesraad Werkplein. Idealiter bestaat de Adviesraad uit tenminste zes inwoners van het Werkplein en een vertegenwoordiging van de adviesraden sociaal domein uit de zes gemeenten. Onder inwoners en adviesraden worden nieuwe leden geworden. De directeur sluit structureel aan bij de Adviesraad.

Praktijkvoorbeeld

In de eerste helft van 2026 heeft de directeur gesproken met de Adviesraden Sociaal Domein van de gemeenten Roosendaal, Rucphen en Halderberge. Met hen is besproken wat het Werkplein doet, welke aandachtspunten de adviesraden hebben voor onze dienstverlening en de taken van de Adviesraad Werkplein.

Aandachtspunten en vooruitblik

In de komende maanden wordt gesproken met de Adviesraden van Etten-Leur, Moerdijk en Zundert. In het derde kwartaal van 2026 wordt een projectplan over inwonerparticipatie verwacht.

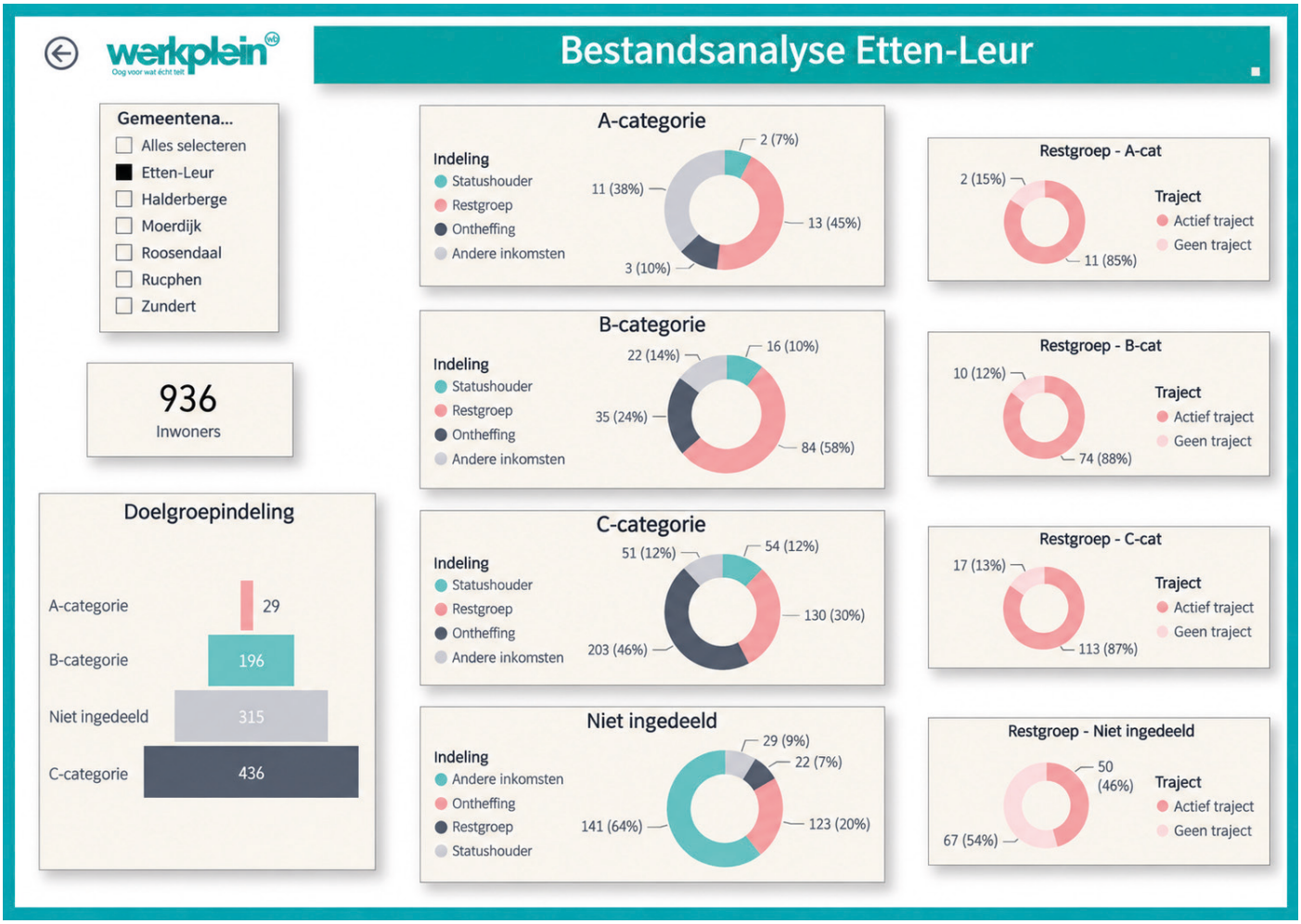
Wij hebben een aanpak die bij je past.
Dat is wat écht telt voor jou.

Etten-Leur - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Rucphen - Zundert

Bijlagen

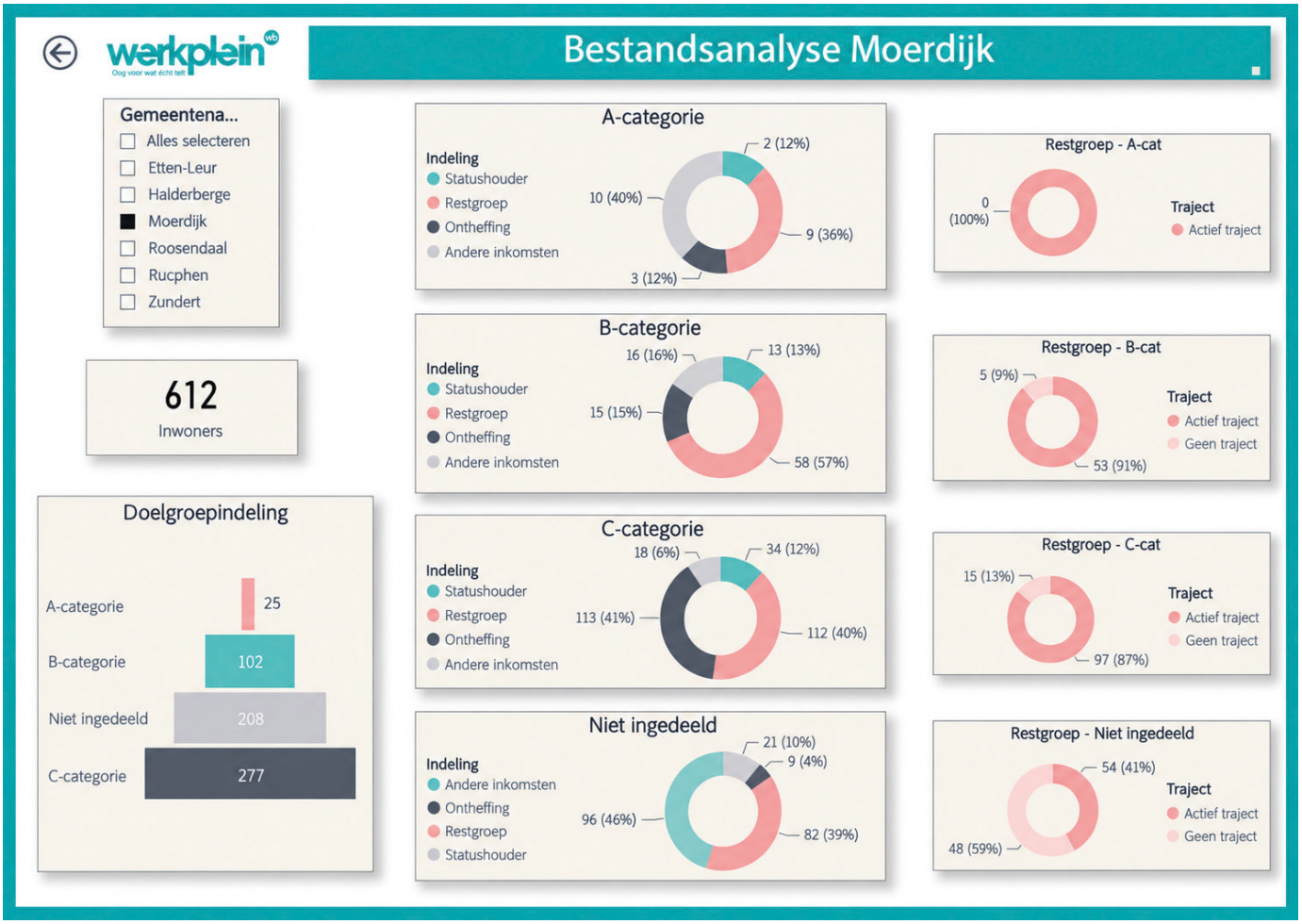
Bijlage 1 - visual ontwikkelpotentieel

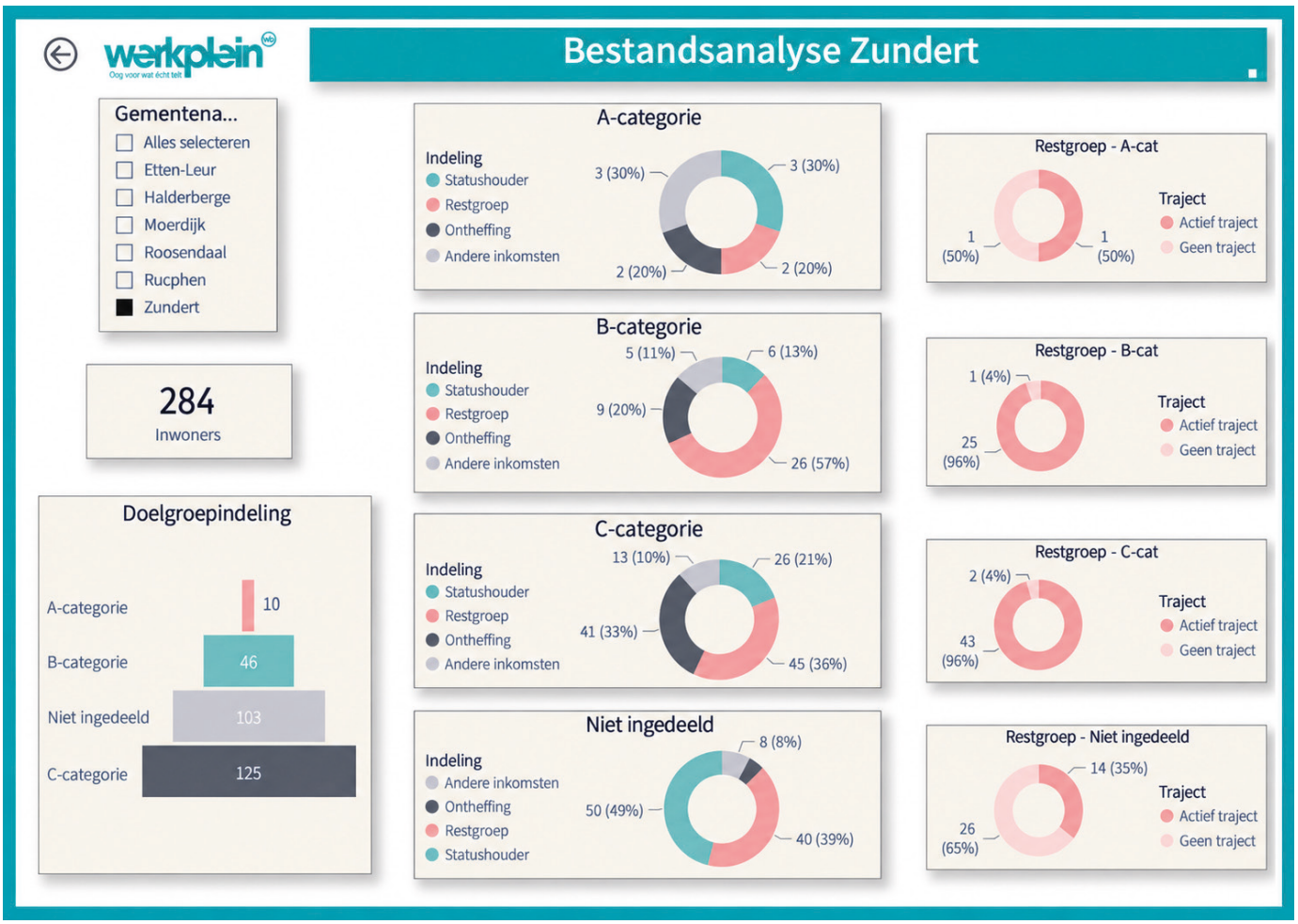
Onderstaande visual laat zien hoe het Werkpleinbestand van uw gemeente is opgebouwd op 7 juli 2026. De visual geeft ook inzicht in het ontwikkelpotentieel van uw inwoners.

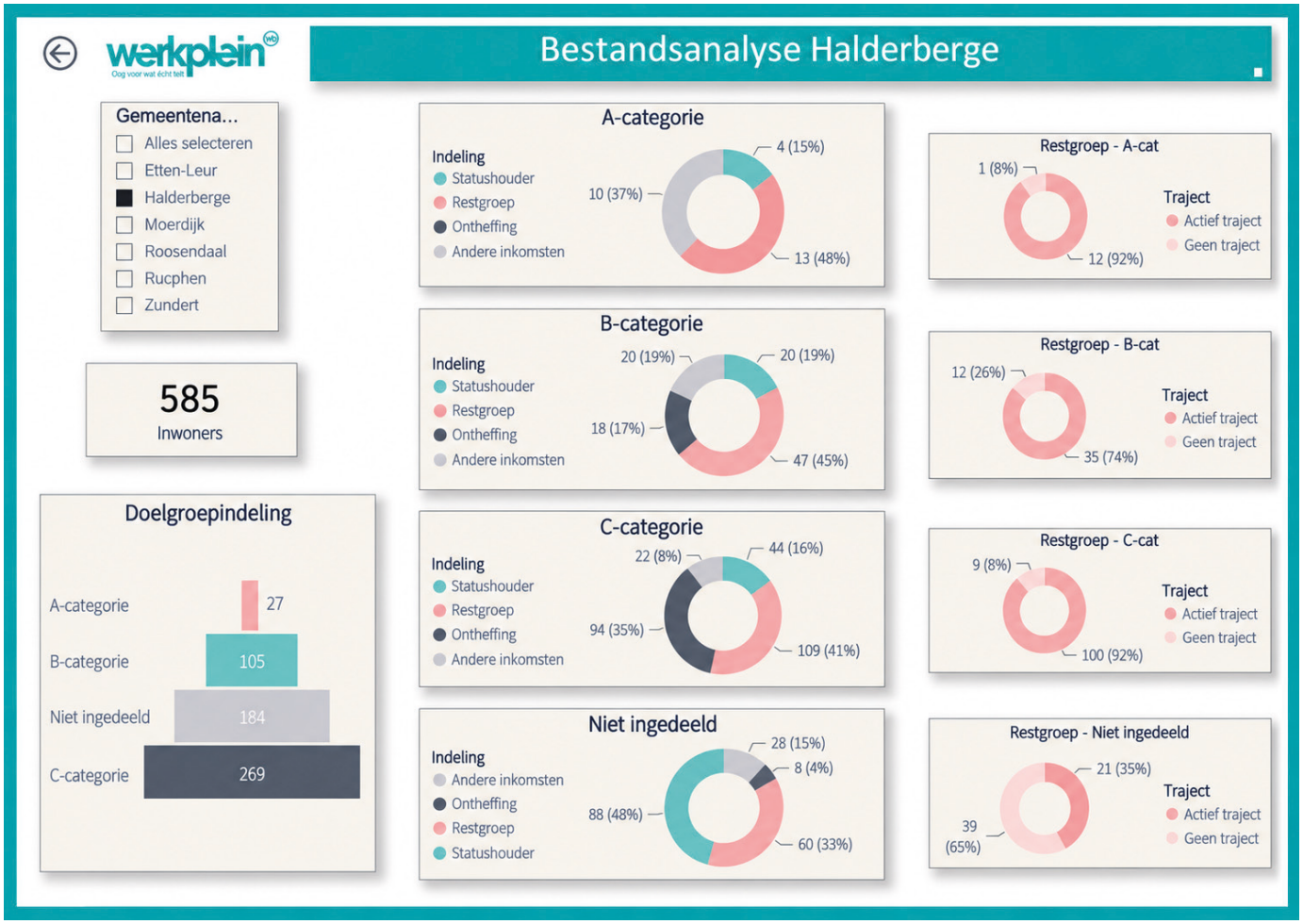

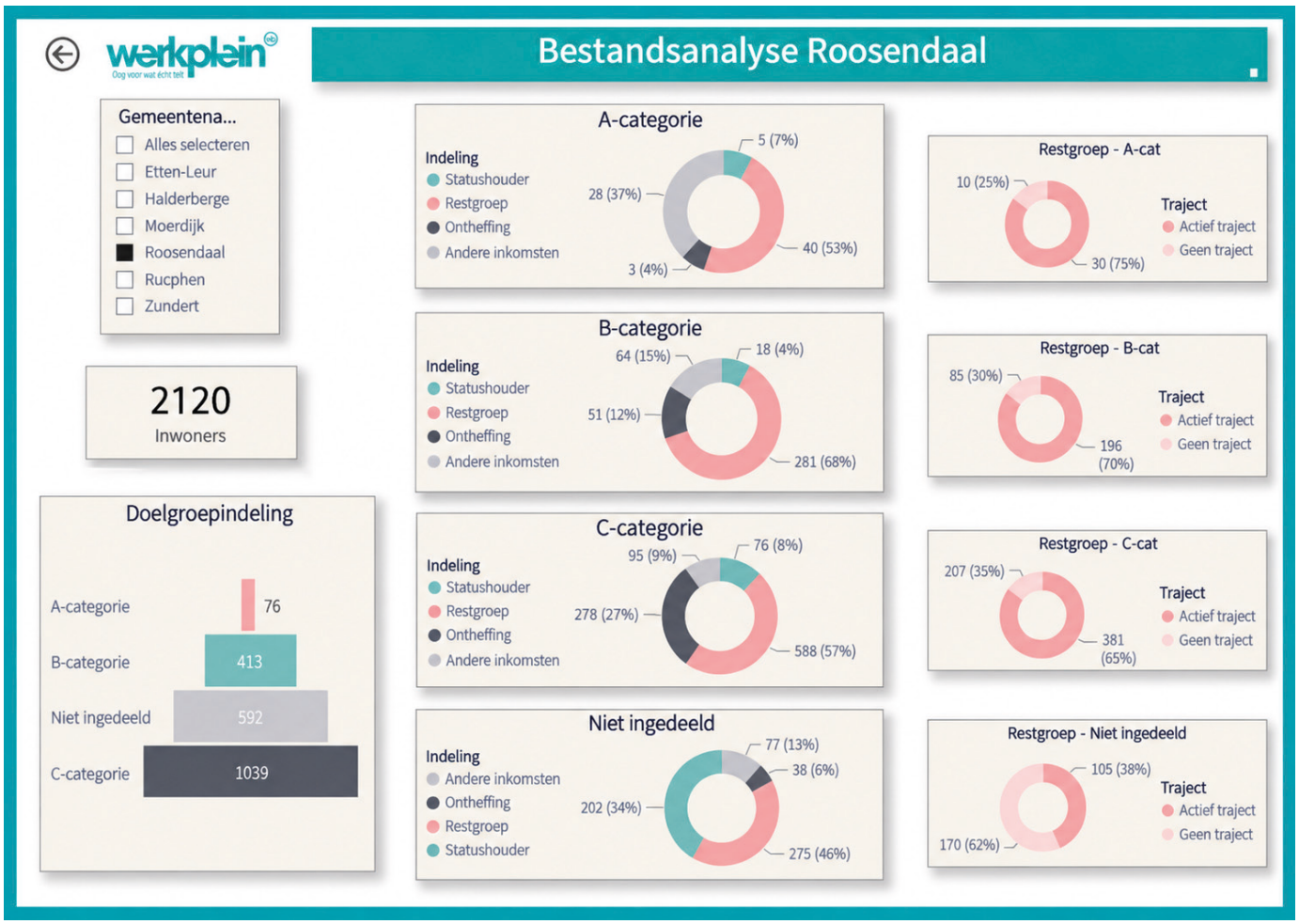
De visual laat zien hoeveel inwoners in welke categorie zijn ingedeeld. De middelste cirkeldiagrammen laten per categorie zien welke achtergronden de inwoners hebben. Daarbij is vooral gekeken naar factoren die het ontwikkelpotentieel beïnvloeden.

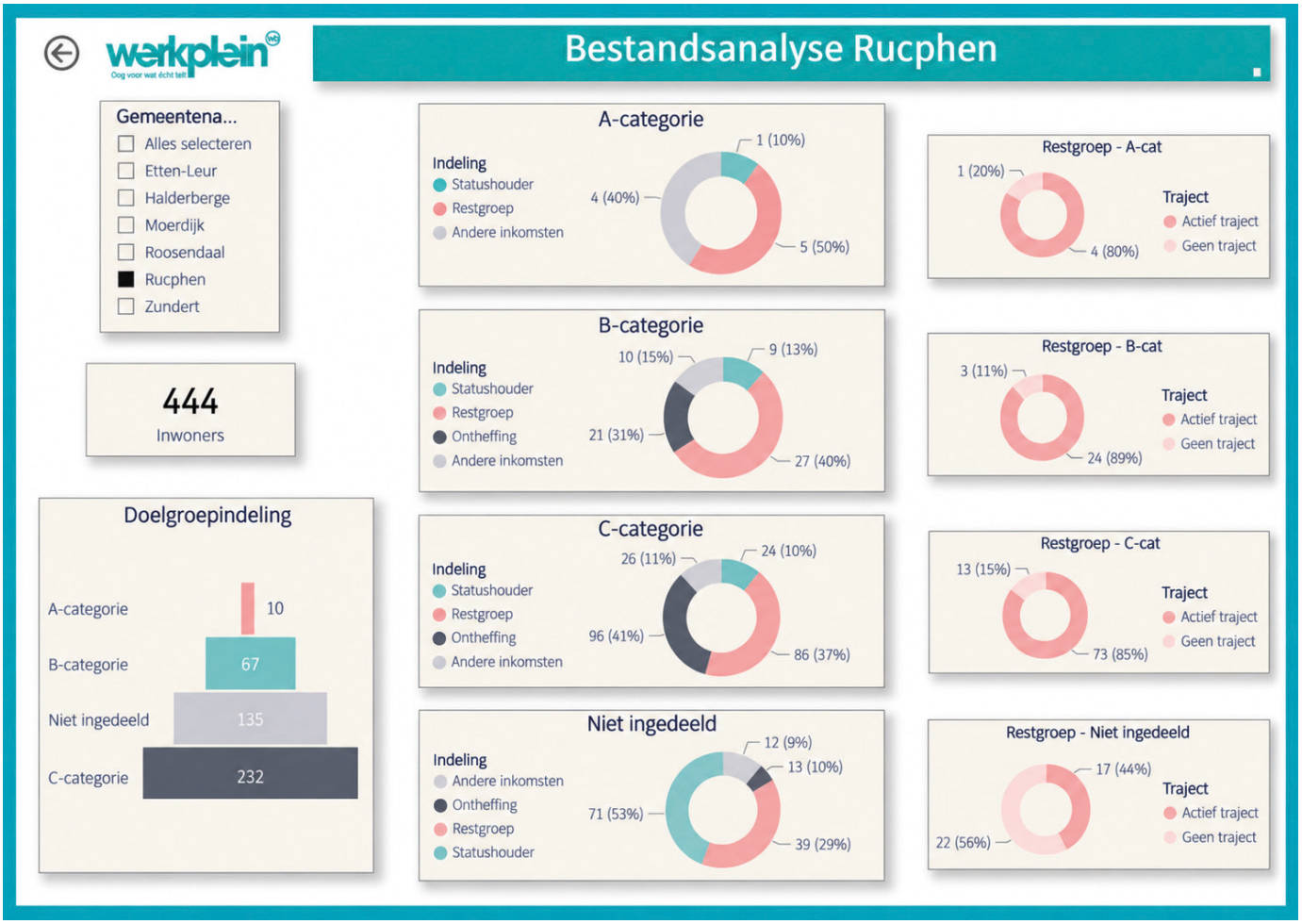
De groep die overblijft – de zogenaamde 'restgroep' – is de groep met het grootste ontwikkelpotentieel. Hier liggen de meeste kansen om inwoners te begeleiden naar werk of participatie. Daarom kijken we in de diagrammen aan de rechterkant hoeveel inwoners van deze 'restgroep' daadwerkelijk een actief traject hebben.

Bestandsanalyse Moerdijk
Gemeentena...
Alles selecteren
Etten-Leur
Halderberge
Moerdijk
Roosendaal
Rucphen
Zundert
612
Inwoners
Doelgroepindeling
A-categorie 25
B-categorie 102
Niet ingedeeld 208
C-categorie 277
A-categorie
Indeling
Statushouder
Restgroep
Ontheffing
Andere inkomsten
2 (12%)
10 (40%)
9 (36%)
3 (12%)
Restgroep - A-cat
0 (100%)
Traject
Actief traject
B-categorie
16 (16%)
13 (13%)
15 (15%)
58 (57%)
Restgroep - B-cat
5 (9%)
53 (91%)
Geen traject
C-categorie
18 (6%)
34 (12%)
113 (41%)
112 (40%)
Restgroep - C-cat
15 (13%)
97 (87%)
Niet ingedeeld
21 (10%)
9 (4%)
96 (46%)
82 (39%)
Restgroep - Niet ingedeeld
54 (41%)
48 (59%)

Bestandsanalyse Zundert
Gemeentena...
Alles selecteren
Etten-Leur
Halderberge
Moerdijk
Roosendaal
Rucphen
Zundert
284
Inwoners
Doelgroepindeling
A-categorie 10
B-categorie 46
Niet ingedeeld 103
C-categorie 125
A-categorie
Indeling
Statushouder
Restgroep
Ontheffing
Andere inkomsten
3 (30%)
3 (30%)
2 (20%)
2 (20%)
Restgroep - A-cat
1 (50%)
1 (50%)
Traject
Actief traject
Geen traject
B-categorie
5 (11%)
6 (13%)
9 (20%)
26 (57%)
Restgroep - B-cat
1 (4%)
25 (96%)
C-categorie
13 (10%)
26 (21%)
41 (33%)
45 (36%)
Restgroep - C-cat
2 (4%)
43 (96%)
Niet ingedeeld
8 (8%)
50 (49%)
40 (39%)
Restgroep - Niet ingedeeld
14 (35%)
26 (65%)

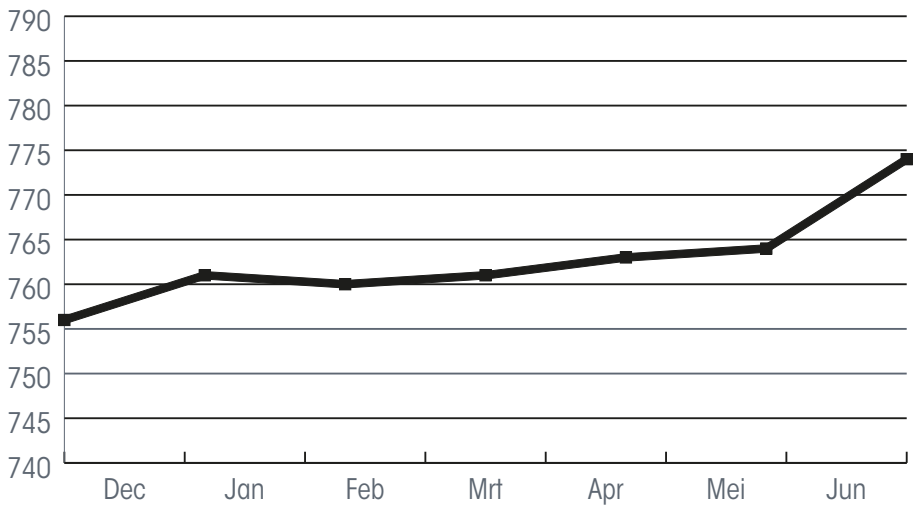

Bestandsanalyse Halderberge
werkplein
Gemeentena...
Alles selecteren
Etten-Leur
Halderberge
Moerdijk
Roosendaal
Rucphen
Zundert
585
Inwoners
Doelgroepindeling
A-categorie 27
B-categorie 105
Niet ingedeeld 184
C-categorie 269
A-categorie
Indeling
Statushouder
Restgroep
Ontheffing
Andere inkomsten
4 (15%)
10 (37%)
13 (48%)
Restgroep - A-cat
1 (8%)
12 (92%)
Traject
Actief traject
Geen traject
B-categorie
20 (19%)
20 (19%)
18 (17%)
47 (45%)
Restgroep - B-cat
12 (26%)
35 (74%)
C-categorie
22 (8%)
44 (16%)
94 (35%)
109 (41%)
Restgroep - C-cat
9 (8%)
100 (92%)
Niet ingedeeld
28 (15%)
8 (4%)
88 (48%)
60 (33%)
Restgroep - Niet ingedeeld
21 (35%)
39 (65%)

Bestandsanalyse Roosendaal
werkplein
Gemeentena...
Alles selecteren
Etten-Leur
Halderberge
Moerdijk
Roosendaal
Rucphen
Zundert
2120
Inwoners
Doelgroepindeling
A-categorie 76
B-categorie 413
Niet ingedeeld 592
C-categorie 1039
A-categorie
Indeling
Statushouder
Restgroep
Ontheffing
Andere inkomsten
5 (7%)
28 (37%)
3 (4%)
40 (53%)
Restgroep - A-cat
10 (25%)
30 (75%)
Traject
Actief traject
Geen traject
B-categorie
64 (15%)
18 (4%)
51 (12%)
281 (68%)
Restgroep - B-cat
85 (30%)
196 (70%)
C-categorie
95 (9%)
76 (8%)
278 (27%)
588 (57%)
Restgroep - C-cat
207 (35%)
381 (65%)
Niet ingedeeld
77 (13%)
38 (6%)
202 (34%)
275 (46%)
Restgroep - Niet ingedeeld
105 (38%)
170 (62%)

werkplein
Oog voor wat écht telt
Bestandsanalyse Rucphen
Gemeentena...
Alles selecteren
Etten-Leur
Halderberge
Moerdijk
Roosendaal
Rucphen
Zundert
444
Inwoners
Doelgroepindeling
A-categorie
10
B-categorie
67
Niet ingedeeld
135
C-categorie
232
A-categorie
Indeling
Statushouder
Restgroep
Andere inkomsten
1 (10%)
4 (40%)
5 (50%)
Restgroep - A-cat
1 (20%)
4 (80%)
Traject
Actief traject
Geen traject
B-categorie
Indeling
Statushouder
Restgroep
Ontheffing
Andere inkomsten
10 (15%)
9 (13%)
21 (31%)
27 (40%)
Restgroep - B-cat
3 (11%)
24 (89%)
Traject
Actief traject
Geen traject
C-categorie
Indeling
Statushouder
Restgroep
Ontheffing
Andere inkomsten
26 (11%)
24 (10%)
96 (41%)
86 (37%)
Restgroep - C-cat
13 (15%)
73 (85%)
Traject
Actief traject
Geen traject
Niet ingedeeld
Indeling
Andere inkomsten
Ontheffing
Restgroep
Statushouder
12 (9%)
13 (10%)
71 (53%)
39 (29%)
Restgroep - Niet ingedeeld
17 (44%)
22 (56%)
Traject
Actief traject
Geen traject

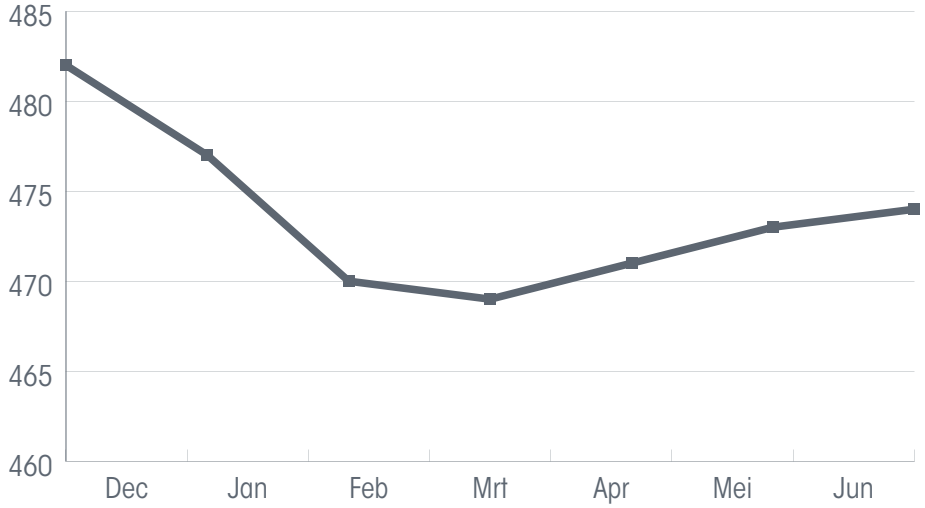
Bijlage 2 Bestandsontwikkeling per gemeente

Etten-Leur

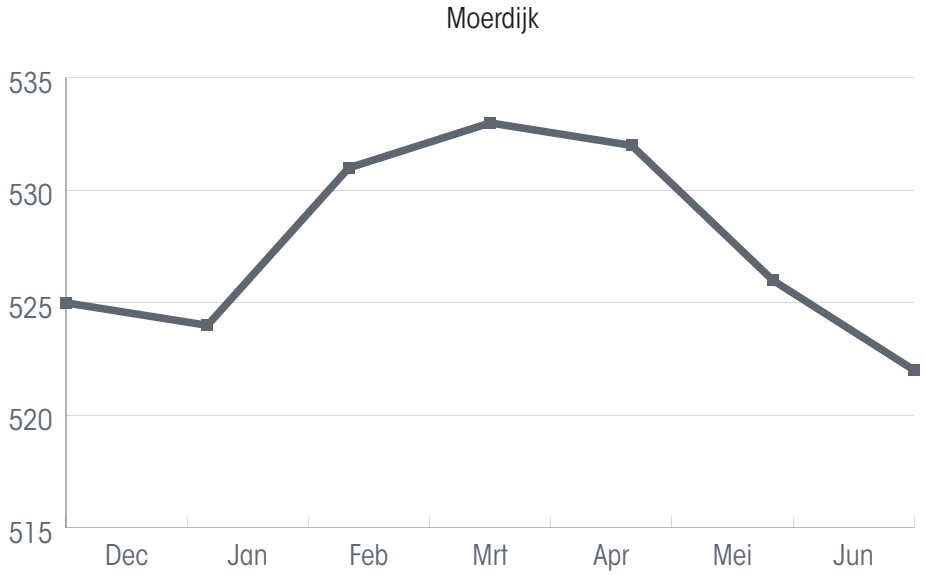

Het uitkeringsbestand in Etten-Leur is in de eerste helft van 2026 gestegen. Eind juni was het bestand 2,4% hoger dan op 31 december 2025. Vooral in mei was de toename relatief groot. Dit hangt samen met een hogere instroom van statushouders in die maand. Over het gehele eerste halfjaar is de totale instroom, vergeleken met dezelfde periode in de voorgaande twee jaren, echter stabiel: 90 inwoners in 2024, 106 in 2025 en 100 in 2026. De uitstroom bleef in 2026 duidelijk achter: 72 inwoners, tegenover 96 in 2024 en 100 in 2025. De stijging van het uitkeringsbestand wordt daarmee vooral verklaard door de lagere uitstroom, met name lagere uitstroom naar werk.

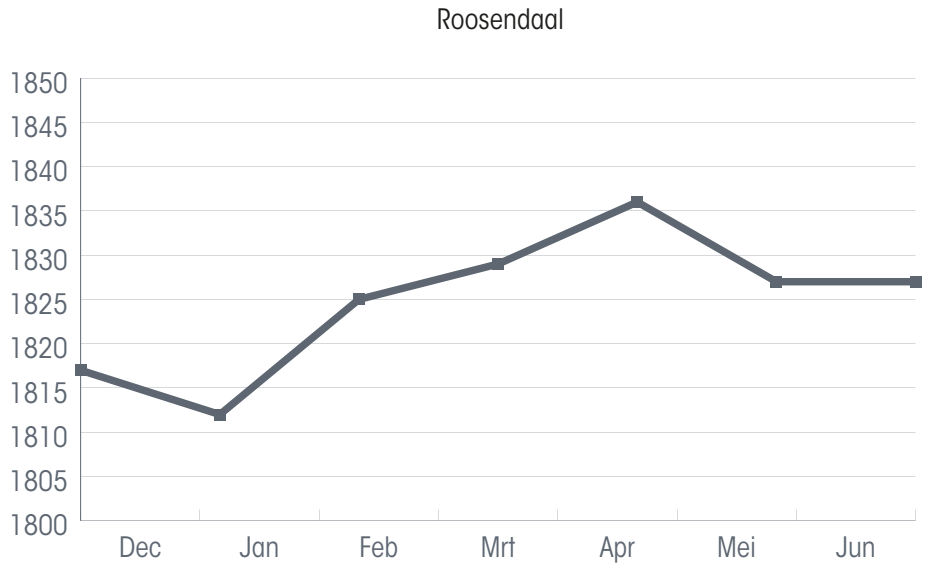
Halderberge

Het uitkeringsbestand in Halderberge is in de eerste helft van 2026 licht gedaald. Eind juni lag het bestand 1,7% lager dan op 31 december 2025. Zowel de instroom als de uitstroom was lager dan in de voorgaande twee jaren. Omdat beide vrijwel met elkaar in evenwicht zijn, is sprake van een overwegend stabiele ontwikkeling met een lichte daling.

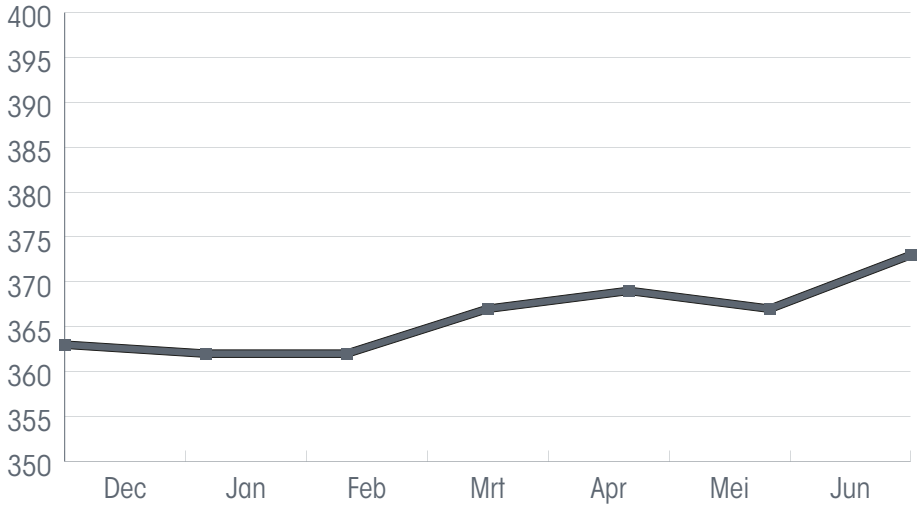

De gemeente Moerdijk laat over het eerste halfjaar een dalend bestand zien ten opzichte van 31 december 2025. Het bestand is met 3 afgenomen, -0,6%.

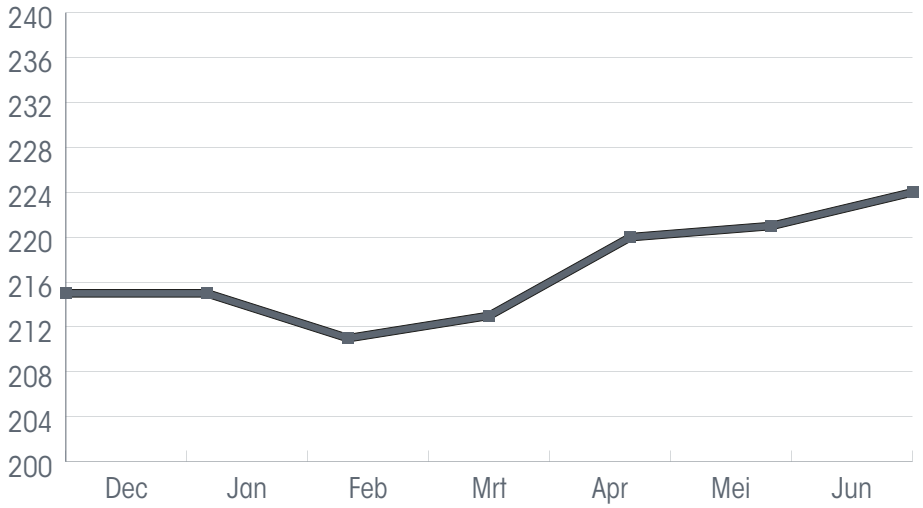
In de gemeente Roosendaal zien we een lichte stijging van het bestand ten opzichte van 31 december 2025. Dit is zeer minimaal met een percentage van 0,6%.

Rucphen

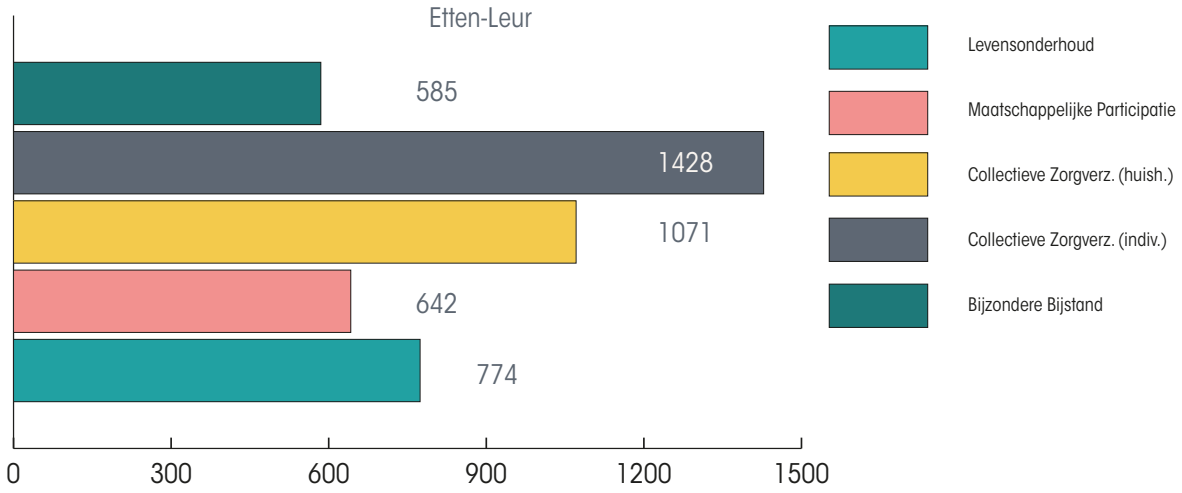
Het uitkeringsbestand van de gemeente Rucphen is in de eerste helft van 2026 met 10 uitkeringen gestegen ten opzichte van 31 december 2025. Dit komt neer op een toename van 2,8%. Voor het tweede jaar op rij is de instroom hoger dan de uitstroom. De samenstelling van het bestand speelt hierbij een belangrijke rol. Een relatief groot deel van de inwoners heeft te maken met complexe problematiek en omvangrijke ondersteuningsvragen. Zij doorlopen vaak langdurige ontwikkeltrajecten waarin in kleine stappen wordt toegewerkt naar participatie en, waar mogelijk, werk. Ook statushouders zijn vanwege hun inburgeringstraject doorgaans langere tijd aangewezen op een uitkering en stromen niet direct uit naar werk. In het eerste halfjaar van 2026 bestond ongeveer een kwart van de instroom uit statushouders.

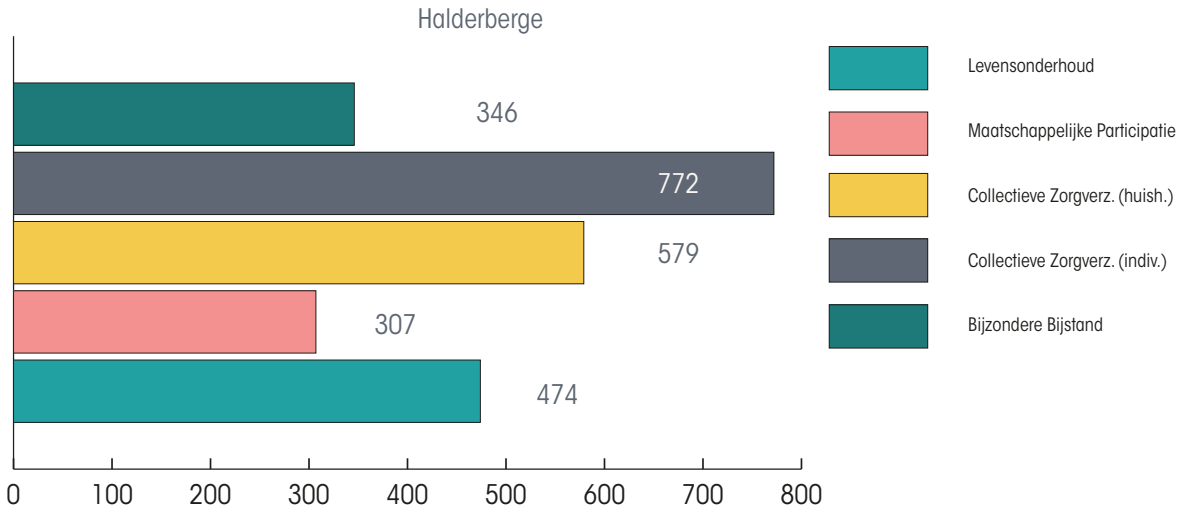
Zundert

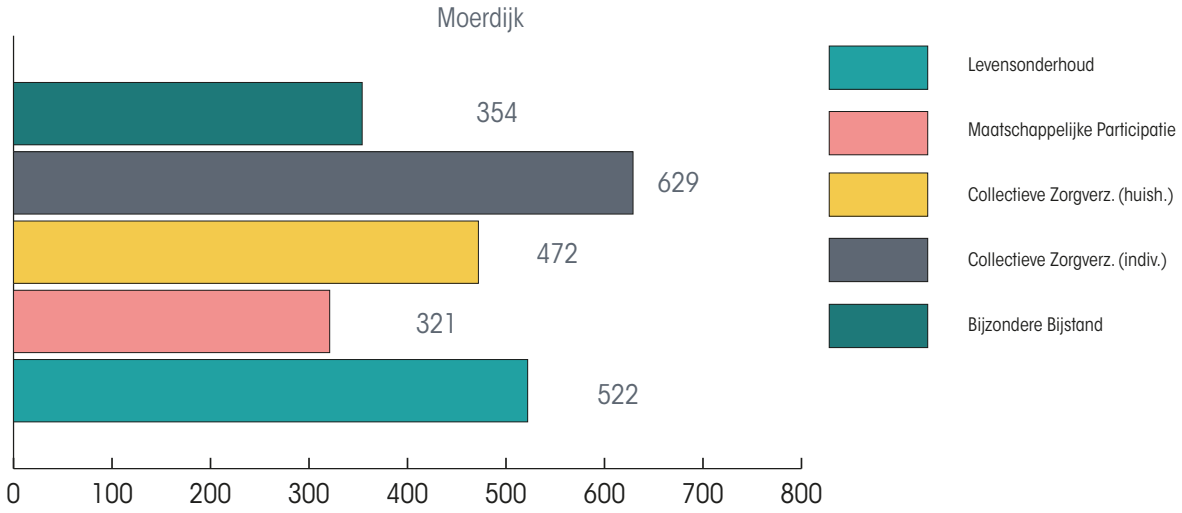

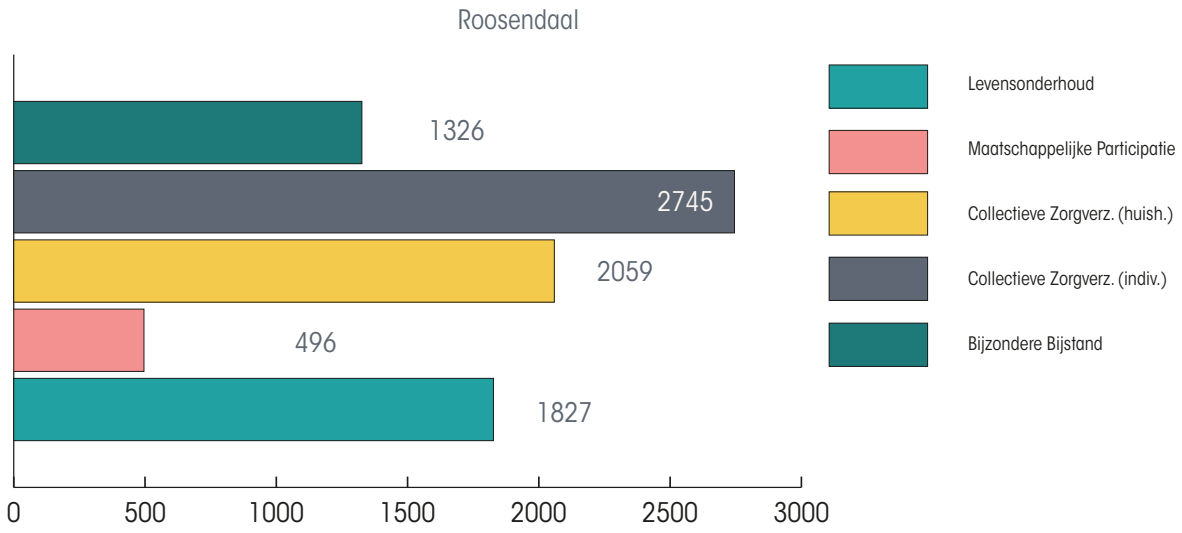
Het uitkeringsbestand van de gemeente Zundert is in de eerste helft van 2026 met 9 uitkeringen gestegen ten opzichte van 31 december 2025. Dit komt neer op een toename van 4,2%. De instroom lag in deze periode hoger dan in de voorgaande jaren. Daarnaast kende Zundert in de periode 2023 tot en met 2025 procentueel een relatief hoge instroom van statushouders. Omdat deze inwoners vanwege hun inburgeringstraject doorgaans langere tijd op een uitkering zijn aangewezen, kan dit mede verklaren waarom de uitstroom de afgelopen jaren iets lager, maar wel stabiel, is gebleven. Doordat de instroom al enkele jaren iets hoger ligt dan de uitstroom, laat het uitkeringsbestand in Zundert een licht stijgende ontwikkeling zien.

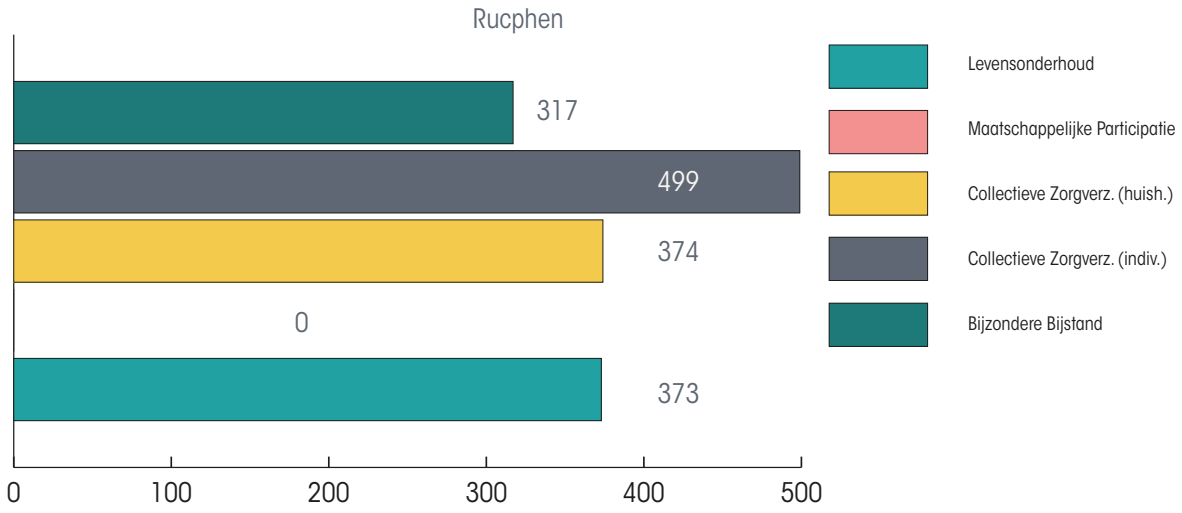
Bijlage 3 Gebruik minimaregelingen uitkeringsdossiers per gemeente

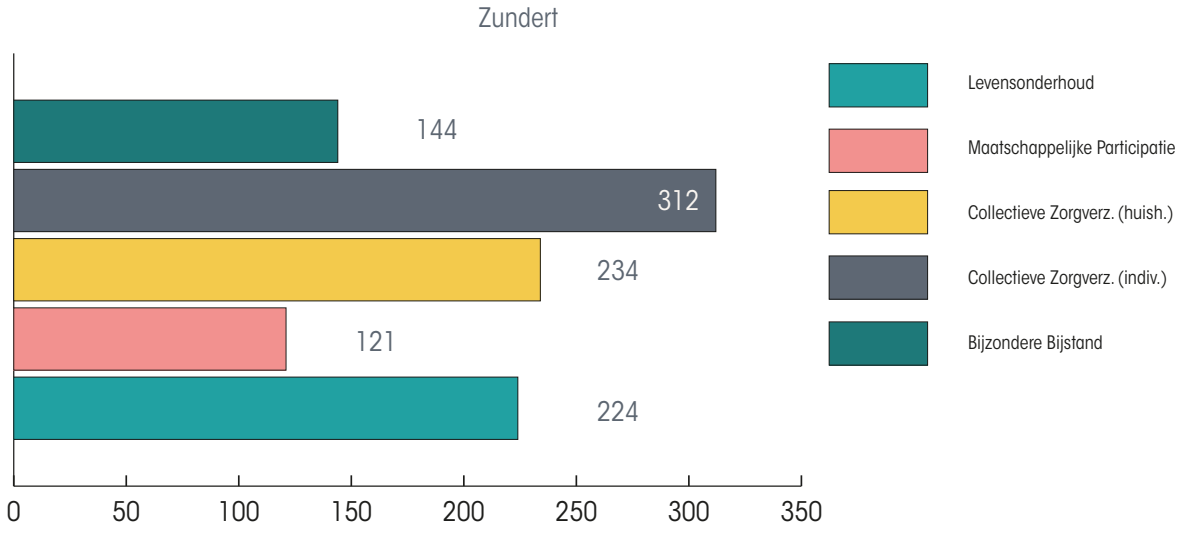

Roosendaal
1326
2745
2059
496
1827
0
500
1000
1500
2000
2500
3000
Levensonderhoud
Maatschappelijke Participatie
Collectieve Zorgverz. (huish.)
Collectieve Zorgverz. (indiv.)
Bijzondere Bijstand

Rucphen
317
499
374
0
373
0
100
200
300
400
500
Levensonderhoud
Maatschappelijke Participatie
Collectieve Zorgverz. (huish.)
Collectieve Zorgverz. (indiv.)
Bijzondere Bijstand

Zundert
144
312
234
121
224
0
50
100
150
200
250
300
350
Levensonderhoud
Maatschappelijke Participatie
Collectieve Zorgverz. (huish.)
Collectieve Zorgverz. (indiv.)
Bijzondere Bijstand